

Aktualno

Ptuj • Središče mesta bo razkopano še nekaj mesecev

➔ Stran 2

V središču

Ormož • Kaj bodo s propadajočim nekdanjim skladiščem

➔ Stran 7

2 TOČKI

vrednost v
MEDIA:BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 7. maja 2019

Letnik LXXII • št. 35 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,20 EUR**

Slovenija, Podravje • Naše zdravje še vedno ogroža najagresivnejši kancerogen na svetu

Azbest ne prizanaša!

Azbest je tihi ubijalec, saj je za zdravje lahko nevarna že majhna količina njegovih vlaken. Pri nas sta proizvodnja in prodaja azbestnih izdelkov prepovedani že dobri dve desetletji, a kljub temu je ponekod obremenjenost z azbestom še vedno precejšnja. »Povem lahko, da je problem še vedno zelo aktualen, vendar se na vsak način hoče pomesti pod preprogo, čeprav ljudje še vedno zbolevajo in bodo še naprej!« pravi poznavalka te problematike, prof. dr. Metoda Dodič Fikfak. Več na straneh 6 in 7.

Foto: Črtomir Goznik

Politika

Kidričevo • Županov SDS povozil predlog občinske komisije

➔ Stran 4

Podravje

Zavrč • Septembra bo v šolske klopi sedlo le pet prvošolčkov

➔ Stran 5

V središču

Ptuj • Načrt investicij po četrtih skupnostih

➔ Stran 6

Podeželje

Podravje • Z Veškajješ do škodljivih sestavin v živilu

➔ Strani 8 in 9

Podravje

Podlehnik • Veliki novi načrti za razvoj občine zaenkrat le na papirju

➔ Stran 4

Ptuj, Podravje • Številne kritike na račun podjetja Telemach

➔ Stran 3

Markovci • Kako veliki so lahko nagrobni spomeniki

➔ Stran 3

torkova
izdaja

AKCIJA ZA NOVE NAROČNIKE ŠTAJERSKEGA TEDNIKA!

Ob sklenitvi naročniškega razmerja v času od 2. aprila do 28. junija boste lahko na morju **brezplačno** uživali vse poletne sobote!

Več v notranjosti časopisa.

Štajerski TEDNIK
70 let

Simonov zaliv

www.tednik.si

Ptuj • Središče mesta bo razkopano še nekaj mesecev

Nejevolja zaradi gradbišča v mestu

Središče starega dela mesta Ptuja je veliko gradbišče. Razkopane so tržnica ter Miklošičeva in Slomškova ulica. Na nekaterih lokacijah je glavna zemeljskih del končanih, na drugih se ta šele začinjajo. Pred prvomajskimi prazniki je izvajalec, koprsko podjetje Makro 5, v Miklošičevi ulici pričel betonirati.

„Gradnja v središču mesta in zaprtje ulic močno vplivata na gibanje po mestu ter življenje in delo v njem. Zato je pričakovano, da stanovalci in ponudniki v mestu komentirajo dogajanje. Z izvajalcem se trudimo vzpostavljati optimalne dostope do lokacij, ti morajo občasno potekati tudi čez gradbišče. Vendar kljub temu v središču mesta, ki je gradbišče, zaznavamo upad obiska in pritisk ponudnikov. S ponudniki v mestu se pogovarjamo o denarnem nadomestilu škode zaradi izgubljenega dobička kot posledice

zmanjšanja prihodkov iz poslovanja. Denarno nadomestilo škode bi lahko pridobili z vlogo, s katero bi se prijavi na objavljen razpis po zaključku gradnje,“ so povedali v upravi Mestne občine (MO) Ptuj in navedli, da se v tem času z izvajalcem dogovarjajo za spremembo roka izvedbe investicije. „Zaključek gradnje, predviden z aneksom, je 31. julij. V tem trenutku izvajalec in arheolog na podlagi dosedanje realizacije in predvidene dinamike arheoloških raziskav v Slomškovi ulici pripravljata predlog rebalansa terminskega plana.“

Foto: MZ

Na MO Ptuj so jasno navedli, da se terminski plan na projektu obnove tržnice in ulic ob njej spreminja. Najverjetneje se podaljšuje. Informacije o novem roku končanja investicije javnosti zaenkrat še niso predstavili.

Marca bi že morali rezati otvoritveno vrstico

Če bi se držali roka izvedbe, ki je bil določen ob podpisu pogodbe, bi morala biti dela na projektu končana konec marca. Nekdanji župan MO Ptuj Miran Senčar je namreč izbranim izvajalcem Makro 5 iz Koprja sklenil pogodbo, v kateri je bil naveden rok za končanje projekta sedem mesecev. Enkrat so rok že podaljšali (na konec julija), sedaj se MO Ptuj, izvajalec in arheologi usklajujejo o še enem podaljšanju terminskega plana izvedbe investicije.

Foto: MZ

Betonirajo podlago, gradijo objekt pod cerkvijo

Na MO Ptuj, ki s pomočjo evropskih sredstev financira izvedbo petmilijonskega projekta v starem mestnem jedru, so še pojasnili, da bo betonirana celotna površina tlakovanja. Debelina betonske podlage bo 20 centimetrov. Po projektu je predvideno, da se zabetonira 6.000 m² površine. Beton bo služil kot podlaga, na katero bodo v nadaljevanju položili različne tlake. Srednji del tržnice bodo tlakovali z litim teracom v rdečerrjavem tonu, na obrobju bodo tlakovali tudi s pohorskim tonalitom. Z enakim kamnom bodo tlakovali Slomškovo ulico.

Iz Slomškove bo proti tržnici oblikovano široko urbano stopnišče, prav tako bo z ulice možen dostop na streho pokrite tržnice in ploščad za cerkvijo sv. Jurija. S tonalitom bodo tlakovali celotno Miklošičevo od Reprize, mimo Perutninine gostilne in Nove KBM ter celoten trg pred upravo Kmetijske zadruge Ptuj. Zaledna ulica, vzporedna z Miklošičevo, je že tlakovana. Vgradili so prodnike oziroma tako imenovane mačje glave. V tem času betonirajo prvi del Miklošičeve ulice, arheologi pa izvajajo raziskave na območju obeh ulic. Gradi se tudi klet objekta pod cerkvijo. Pričenajo se komunalna dela v zgornjem delu Slomškove ulice, v Miklošičevi na kanalizaciji izvajajo finalno obdelavo.

Mojca Zemljarič

Ptuj • Odpadna olja ne sodijo v odtok

Zaradi maščobe v ceveh nastanejo blokade

V podjetju Javne službe (JS) Ptuj, ki v mestu in okolici skrbi za ravnanje s komunalnimi odpadki, opozarjajo, da odpadna olja iz gospodinjstev ne sodijo v kuhinjski odtok ali straniščno školjko. Prepovedano jih je tudi mešati z drugimi odpadki.

„Morda mislite, da ko jedilno olje zlijete v odtok, to preprosto odteče in izgine za zmeraj. A to žal ne drži. V ceveh kanalizacijskega sistema se maščobe ohladijo in strdijo ter zalepijo na notranje stene cevi. Lepijo se ena na drugo, strjujejo in kopičijo. Zaradi nepravilnega odvajanja odpadne maščobe se cevi zamašijo, nastanejo blokade. Njihovo čiščenje je zelo zahtevno in drago,“ pojasnjujejo v JS Ptuj. Kot dodajajo, lahko zaradi zamašenih odtočnih cevi pride do poplavljanja odpadne vode. Pri tem so ljudje izpostavljeni škodljivim organizmom (bakterijam, virusom ...), ki povzročajo bolezni. Zamaščena odpadna voda vpliva tudi na procese pri delovanju biološke čistilne naprave, popravilo zamašenih kanalizacijskih cevi pa prinaša visoke stroške.

V JS Ptuj opozarjajo, naj se maščoba ne vliva v odtoke ali stranišča. Prav tako je na odtokih priporočljivo uporabljati cedila, ki preprečujejo uhajanje večjih delcev v odtočno cev. O tem, kako ravnati z odpadnimi kuhinjskimi maščobami, direktor JS Ptuj Alen Hornik svetuje: „Odpadno maščobo najprej ohladimo, nato jo zlijemo v plastično, kovinsko ali stekleno posodo. To posodo odpeljemo v zbirni center. Na takšen način odpadno olje odlagamo na okolju prijazen način, hkrati omogočimo njegovo nadaljnjo predelavo v alternativno gorivo biodiesel ali druge energente. Kuhinje, ki pripravijo več kot 20 obrokov hrane dnevno, morajo že sedaj v skladu z zakonodajo zbirati odpadno jedilno olje in ga predajati registriranemu zbiralcu, ki poskrbi za njegovo nadaljnjo obdelavo. Naj dodam, da lahko samo z litrom neustrezno zavrženega jedilnega olja onesažimo do tisoč litrov vode. Takšno onesaženje se iz okolja lahko čisti tudi več kot 50 let.“

Mojca Zemljarič

Foto: MZ

V JS Ptuj poudarjajo, da odpadno olje iz gospodinjstev ne sodi v kanalizacijski odtok, temveč na zbirni center.

Slovenija, Podravje • Zasebne osnovne šole zaradi financiranja na nogah

Zasebno šolstvo: šolniki in ministrstvo spet vsak na svojem bregu

Zasebne osnovne šole opozarjajo, da predlog sprememb zakona o financiranju izobraževanja, ki ga je v javno obravnavo poslalo ministrstvo za izobraževanje, zmanjšuje financiranje javnih programov v zasebnih šolah. Spremembe so v nasprotju z ustavno odločbo, ki določa zvišanje financiranja, pravijo. Ministrstvo vztraja, da predlog uresničuje odločbo.

Po besedah direktorja Zavoda sv. Stanislava Antona Česna, v okviru katerega deluje zasebna Osnovna šola Alojzija Šuštarja, je predlog sprememb zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ga je v javno obravnavo poslalo ministrstvo, v nekaterih delih precej nejasen. Kljub temu je po njegovih besedah iz njega mogoče razbrati, da bi država zasebnim osnovnim šolam obvezni del javnega programa financirala v celoti, razširjenega dela javnega programa pa ne bi financirala. Slednje pa ne bo veljalo za tiste, ki jih ima šola že vpisane, in tiste, ki jih bo vpisala v naslednjem šolskem letu. Za te bi obvezni del financirala 100-odstotno, razširjeni pa 85-odstotno.

Za tiste, ki bodo vpisani po šolskem letu 2019/2020, tak predlog po Česnovih navedbah nedvou-

mno pomeni zmanjšanje financiranja javnega programa, in sicer z okoli zdajšnjih 85 na 65 %, kar je po njegovih besedah v nasprotju z odločbo ustavnega sodišča. Slednja namreč določa, da mora država celoten javni program v zasebnih osnovnih šolah financirati enako kot v javnih, to je 100-odstotno, je opozoril.

Predlog je po njegovem mnenju sporen tudi zato, ker postavlja dodatne ovire za ustanavljanje novih zasebnih osnovnih šol. »Lahko se tudi celo zgodi, da bo ministrstvo na podlagi določenih sprotnih ugotovitev popolnoma zablokiralo financiranje posamezne zasebne osnovne šole,« je izpostavil.

Česen ne razume, zakaj država ne bi financirala razširjenega programa, ki med drugim vključuje jutranje varstvo, popoldansko bivanje, dodatni dopolnilni pouk

ipd., saj gre za vsebine, ki jih mora zasebna osnovna šola obvezno ponuditi učencem.

Da razširjeni program, ki vključuje jutranje varstvo in popoldansko bivanje, ni del programa, s katerim

šola zasleduje svoje partikularne interese in ga državi ni treba financirati, je februarja letos povedal

tudi ustavni sodnik Jan Zobec. Če bi podaljšano bivanje in dopolnilni pouk financirali samo na javnih šolah, bi to pomenilo »neutemeljeno diskriminacijo otrok«, je dejal.

Ministrstvo: "Izhajali smo iz ustavne odločbe"

Na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport pa vztrajajo, da predlagane spremembe ustrezno rešujejo odločbo ustavnega sodišča, »ki jasno opredeljuje dolžnost države, da financira program, katerega elementi so obvezni in predpisani za vse šole«. Na vprašanje, ali jutranje varstvo in popoldansko bivanje sodita v ta program, pa odgovarjajo le, da po zakonu »zasebna šola svoj program sprejme sama, strokovni svet pa presoja njegovo ustreznost v smislu javne veljavnosti«. (sta)

Foto: Media24

Ptuj, Podravje • Bo občina prodala kabelsko omrežje?

Številne kritike na račun podjetja Telemach

Zaradi številnih odprtih vprašanj in kritik občanov so na aprilsko sejo ptujskega mestnega sveta povabili predstavnike podjetja Telemach. Lani je bil namreč izveden preklon storitev s Teleinga na podjetje Telemach, zaradi česar se številni občani pritožujejo, saj naj bi se storitve drastično poslabšale. Da bi se stanje vsaj delno izboljšalo, bi očitno bila potrebna vlaganja v omrežje, zanje pa občine nimajo denarja, zato na Ptuj razmišljajo tudi o tem, da bi omrežje Telemachu prodali.

Najbolj žolčna razprava aprilske seje mestnega sveta se je vnela pri točki, ki naj bi bila zgolj informativna. Na sejo so namreč bili vabljeni predstavniki podjetja Telemach, ki je leta 2017 prevzelo podjetje Teleing. A leporečanje, ki je bilo v omenjenem podjetju pripravljeno kot gradivo za svetnike, le-teh ni prepričalo. Izpostavili so številne pomanjkljivosti Telemachovih storitev. Na očitke je odgovarjal Marko Šter, direktor družbe Telemach.

Rožmarin: "Pogodba med občino in Teleingom škodljiva"

Svetnik Janez Rožmarin je spomnil, da je omrežje, ki ga je podjetje prevzelo, last občine in občanov: „Naročniki Ptuj pa plačujejo enake cene storitev kot vsi drugi. Dvomim, da so vse obveznosti iz pogodbe izpolnjene, veliko omrežja je v slabem stanju in potrebuje obnovo. Pogodba, ki je podpisana med občino in Teleingom, je škodljiva in občini ne prinaša ničesar razen nekaj deset tisoč evrov za Ptujsko televizijo PeTV. Vsekakor je tudi ta znesek premajhen. Ko se ne vlaga v omrežje, bi občina morala dobiti del dobička. Morda pa se dogovorimo, pa odkupijo omrežje.“

Direktor podjetja Telemach je Rožmarinove navedbe zavrnil in zagotovil, da je večina zavez iz pogodbe izpolnjenih, se pa zaveda, da bo omrežje potrebno korenite obnove, za kar bi občina morala

Direktor podjetja Telemach Marko Šter je odgovarjal na številna vprašanja, pa tudi na (upravičene) očitke.

pristaviti svoj mošnjiček. „Vlaganja namreč presegajo dogovorjen letni znesek, ki je okrog 120.000 evrov,“ je pojasnil Šter.

S Telemachom dobili nižje hitrosti, višje cene, neodzivnost operaterjev ...

Precej kritik je na račun storitev Telemacha izrekel tudi svetnik Milan Klemenc. Na območju Vičave, Orešja in Bratje Reš naj bi imeli lani množico težav, ki so se s prihodom Telemacha še poglobile. Izpostavil je, da naj bi občani po pripojitvi podjetju dobili nižje hitrosti, višje

cene in neodzivnost v primeru težav: „Modemov sploh niste zamenjali, le kartice, pa še to ob podpisu dvomljivih pogodb.“

Šter je zagotovil, da so bile pogodbe nujne le ob spremembi paketov. Tisti, ki so uporabljali Telemachove storitve, bi lahko ohranili

Kaj bodo o prodaji omrežja rekli župani

Županja Nuška Gajšek pravi, da razume ogorčenje nekaterih občanov ob preklopu na Telemach: „Razumem jezo ljudi in nezadovoljstvo, čeprav sama take izkušnje nimam. Zato smo odprli to razpravo. Kar nekaj vprašanj je bilo v tem mandatu oziroma v zadnjih štirih mesecih, zato je to nujno treba razčistiti. Menim, da bomo tudi na kolegiju županov morali spregovoriti o tem, ali prodamo omrežje ali ne.“

Seje se bodo snemale; zagotovljen tudi proračunski denar

Minuli teden je potekala aprilsko sejo ptujskega mestnega sveta. Velika večina točk je bila obdelanih zelo hitro, sklepi pa povečini sprejeti soglasno. Med drugim so svetniki soglašali z osnutkom sprememb poslovnika občine, po katerem bi se dovolilo snemanje sej. Predlog naj bi bil sprejet na eni izmed naslednjih sej.

Nekoliko je spremenjena tudi časovnica dozidave in rekonstrukcije OŠ Mladika. Delati bodo začeli letos, ne glede na uspeh na razpisu. „Želela bi si, da se investicija izpelje čim prej, smo pa odvisni od razpoložljivih sredstev. Upam, da bo vse urejeno v času mojega mandata, pa tudi, da bo tudi v prihodnje dovolj politične volje,“ je dejala ptujski županja.

tudi stare pakete in cene, ki so jih uskladili leto dni po integraciji.

Tudi Sergeja Puppisa Frebairn je pritrdila, da občani svetnike kličejo zaradi težav z operaterjem. Izpostavila je razpadajoče omarice in izpade povezave: „Ko ljudje kličejo, se v tehnični službi sploh ne oglašijo ali pa dajejo čudne odgovore.“ Podvomila je tudi, da izpolnjujejo pogodbene hitrosti.

Šter se je branil, da se trudijo ponuditi najboljše storitve, in dejal, da v klicnem centru dela 120 ljudi ter da so izjemno odzivni na vse težave.

O (ne)odzivnosti je govorila tudi svetnica Helena Neudauer. Spomnila je, da so na podjetje Telemach naslovili pobudo z jasno opredeljenimi predeli občine, kjer je treba na-

rediti posodobitev ali novogradnjo optičnega omrežja, a odgovora še po nekaj mesecih nimajo ...

Telemach: "Ali občinski denar za obnovo ali odkup omrežja"

„Za gradnjo optičnega omrežja je potreben dogovor z občino oz. županjo. Telemach je pripravljen v celoti vse urediti, vendar gre za večmilijonsko investicijo. Treba se bo dogovoriti, ali graditi novo omrežje na račun občine ali odkupiti omrežje. Telemach je odprt za vse predloge,“ je sklenil predstavnik omenjenega podjetja. Obstaja pa še ena možnost, in sicer da spremenijo pogodbo z občino.

Dženana Kmetec

Podravje, Markovci • Kako veliki so lahko nagrobni spomeniki

Nekaterim so dovoljene velikosti spomenikov in grobov očitno premajhne

Najemniki grobov se morajo glede velikosti nagrobnih spomenikov držati pravil, ki veljajo na posameznih pokopališčih. Pravila o ureditvi grobov občine urejajo s posebnimi odloki. V njih med drugim določajo tudi velikosti nagrobnih spomenikov, da bi bili le-ti uravnoteženi oz. približno enaki za vse pokojne.

Tudi v občini Markovci pokopališki red urejajo z odlokom o pokopališkem redu in pogrebnih svečanostih. Ta določa, da je lahko širina enojnega groba en meter, dvojnega (oz. družinskega) 1,60 metra, dolžina obeh pa dva metra. Pri žarnih grobovih so predpisane te dimenzije: za talni žarni grob en meter širine in 0,70 metra dolžine, za pokončni žarni grob 2 metra višine in 1,6 metra širine (vanj je mogoče shraniti 10 žar) ter za manjši pokončni žarni grob 0,83 metra višine in 0,74 metra širine (vanj je mogoče shraniti 5 žar).

Predpisanih dimenzij pa nekateri najemniki grobov na markovskem pokopališču očitno niso upoštevali, saj so postavili večje nagrobne od dovoljenih. Posle-

dično so si enako (pre)velike spomenike, povsem razumljivo, želeli postaviti tudi sosednji najemniki grobov, tega pa na občini niso dovolili. O tem zapletu je bilo slišati na zadnjih dveh sejah markovskega občinskega sveta. Pojasnjeno je bilo, da so opazili dva tovrstna primera, kjer najemniki niso upoštevali predpisanih velikosti za žarne grobove. Obema »prekrškarjema« bodo zmanjšali grobove na velikost, določeno z odlokom.

Najemnik mora nepravilnosti odpraviti na svoje stroške

»Če najemnik postavi ali odstrani nagrobnik, robnike, krovne plošče ali spremeni arhitektonsko

Foto: CG

zasnovo groba v nasprotju s soglasjem upravljavca (Občino Markovci), mora upravljavec obvestiti najemnika, da nepravilnosti odpravi v osmih dneh. Če najemnik teh pravilnosti sam ne odpravi, opravi to upravljavec na stroške najemnika. Pravna oseba ali posameznik, ki opravlja kamnoseška, vrtnarska, kovinostругarska in druga dela na pokopališču brez predhodnega dovoljenja, se kaznuje z globo 200 evrov,« so o sankcijah v pri-

meru neupoštevanja odloka glede urejanja pokopališča povedali na markovski občini. Ampak doslej še takšna kazen ali globa ni bila izrečena.

Na ptujskem (rogozniškem) pokopališču kršitev še niso zaznali

Preverili smo, kakšne so predpisane dimenzije nagrobnih spomenikov na novem rogozniškem pokopališču na Ptuj. Vodja pokopališke in pogrebne službe Boštjan Prosenjak iz Javnih služb Ptuj, kjer skrbijo za urejenost tega pokopališča, je pojasnil, da sta na voljo dve vrsti grobov: enojni en meter širine in tri metre dolžine ter družinski grob dva metra širine in tri metre dolžine. Predpisani gabariti za nagrobne in spomenike so: najmanj 80 do največ 120 centimetrov višine in najmanj 30 do največ 180 centimetrov širine. »Če grob ni v okviru določenih dimenzij, stranka ne more postaviti spomenika. Odkar smo prevzeli upravljanje pokopališča, nismo opazili primera, da najemnik ne bi upošteval predpisanih mer,« je še povedal Prosenjak.

MH

Podlehnik • Novi veliki načrti za razvoj občine

Postajališče za avtodome, nove nočitvene kapacitete...

Podlehniški občinski svetniki so na zadnji seji potrdili rebalans letošnjega občinskega proračuna. Denarja niso le prerazporedili med posameznimi postavkami, temveč so zagnali številne nove projekte oz. jih uvrstili v načrt razvojnih programov. Ali bo smele načrte mogoče tudi uresničiti, bo odvisno predvsem od uspeha na razpisih za državna in evropska sredstva.

V podlehniški občini želijo postaviti prvo ustrezno urejeno postajališče za avtodome z vso potrebno oskrbo, poimenovali so ga postajališče Jezero Dežno. Župan občine Podlehnik Sebastian Toplak je poudaril, da so popotniki z avtodomi pomemben del t. i. kamping turizma, ki je v porastu: »Hkrati pa bo s počivališčem omogočen postanek in počitek za številne tranzitne goste. Predvidena je fazna vzpostavitev počivališča za avtodome, ki bo v nadaljevanju olajšala ureditev kampa in glampinga.« Za izdelavo dokumentacije bodo letos odšteli 4.900 evrov, novogradnjo (24.700 evrov) bi z uspehom na razpisu lahko realizirali prihodnje leto.

Postaviti nameravajo usmerjalne turistične table; za dokumentacijo so rezervirali 3.600 evrov, nakup opreme bi znašal 16.400 evrov. Župan je pojasnil, da ima občina zelo skromno postavljene znake za obvestila o smeri kulturnih, naravnih in turističnih znamenitosti ter drugih pomembnih javnih objektov: »Zato želimo s projektom urediti turistično obvestilno signalizacijo na območju celotne občine. Stanje se je namreč z izgradnjo avtoceste in predvsem vzporedne regionalne ceste še poslabšalo, saj so bili pri tem številni znaki odstranjeni, njihova ponovna postavitev pa zaradi neizpolnjevanja zakonskih pogojev ni možna.«

Dograditev športnega objekta in žarnega zidu

Obnoviti nameravajo obstoječi športni objekt in v njem urediti

Okoli ribnika v Dežnem bodo ponovno vzpostavili sprehajalno pot, v bližini želijo urediti postajališče za avtodome.

medgeneracijski športni center. Dogradili bi pokrito rusko kegličje, uredili prostor za starejše in invalide ter večjo sejno sobo z možnostjo igranja namiznega tenisa in druge športne aktivnosti. Za izdelavo dokumentacije so v letošnjem proračunu rezervirali 6.200 evrov, investicijska vzdrževalna dela naj bi s pomočjo državnih ali evropskih sredstev izvedli v letih 2020 in 2021 ter zanje odšteli 42.800 evrov.

Še letos bodo pripravili tudi dokumentacijo za odpravljanje arhitektonskih ovir v javnem prostoru, za dokumentacijo so rezervirali 1.000 evrov. Župan je naštel, katere ovire otežujejo gibanje starejših in družin z majhnimi otroki: »Predvsem dvignjeni robniki pločnikov pri prehodih za pešce, preozki pločniki, stopnice brez klančin in drugi višinski zamiki.« Projekt naj bi stal okoli 14.000 evrov.

Izdelali bodo idejni projekt za žarni zid na pokopališču na Gorci (2.200 evrov), ki bi ga lahko postavili prihodnje leto. Temu bi predvidoma sledila še ureditev žarnih grobov na pokopališču Rodni Vrh.

V Viničarskem muzeju in haloški hiši možnost nočitev

V Viničarskem muzeju na Gorci želijo urediti razstaveni prostor s

Na podstrešju viničarskega muzeja bi vodstvo občine želelo urediti tradicionalna ležišča z možnostjo nočitve za goste muzeja. Nočitvene kapacitete pa naj bi v prihodnje nudila tudi obnovljena tradicionalna haloška hiša.

Za investicije 152.854 evrov več, kot so predvideli (v evrih)

	Proračun 2019	Prvi rebalans proračuna 2019
Prihodki	2.495.364	2.506.831
Odhodki	2.371.953	2.537.473
Od tega investicijski odhodki	677.384	830.238

Vir: Občina Podlehnik

staro črno kuhinjo, dnevno izbo in večjim osrednjim razstavnim prostorom. Ta bi bil deloma namenjen trajnim muzejskim zbirkam, deloma pa občasnim oz. priložnostnim razstavam. Na podstrešju bi uredili tradicionalna ležišča z možnostjo nočitve za goste muzeja. »Cilj je avtentičen prikaz tradicionalnega načina življenja v Halozah v preteklosti in hkrati odprtje muzeja za goste, ki bi tam lahko prespali,« je pojasnil Toplak. Za pripravo dokumentacije bodo letos odšteli 1.000 evrov, investicija bi bila vredna okoli 9.000 evrov. Obnoviti želijo tudi tradicionalno haloško hišo, v kateri bi bilo mogoče prespati; za dokumentacijo bo šlo 4.200 evrov, investicija bi bila vredna okoli 40.400 evrov.

Kmalu zazidljive parcele nad podlehniško osnovno šolo?

Z rebalansom so povečali sredstva za pripravo štirih občinskih podrobnih prostorskih načrtov (z načrtovanih 10.900 na 39.800 evrov). Območja so: urbano središče v središču občine, območje Policijske postaje Podlehnik, urbana soseka nad Osnovno

šolo Podlehnik (tam želijo zagotoviti dodatne zazidljive parcele, predvsem za individualno gradnjo) in Jezero Dežno (kjer želijo spodbuditi razvoj turizma). Izdelava prostorskih aktov bo predvidoma trajala približno dve leti.

Zvišali so tudi sredstva za ureditev kolesarskih poti (z načrtovanih 2.591 na 13.091 evrov), za ponovno vzpostavitev sprehajalne poti okoli ribnika Dežno – z izgradnjo mostu pri iztoku iz ribnika in popravilom lesene brvi v zgornjem delu ribnika (s 1.000 na 20.000 evrov), za ureditev urbanega parka pri OŠ Podlehnik, nakup opreme za košarkarsko igrišče ter zagotovitev sence in varnostnih mrež pri nogometnem igrišču (s 7.000 na 16.000 evrov).

Modernizirali bodo tri odseke občinskih cest. Še letos bodo preplastili okoli 440 metrov ceste Loke–Stanošina (38.655 evrov) ter 965 metrov cest Kamen–Stanošina in Stanošina–Pestike–Sedlašek (51.066 evrov). 1.330 metrov dotrajane javne poti Stanošina–Pestike–Sedlašek bodo modernizirali prihodnje leto (43.180 evrov).

Zaradi vsega naštetega so sredstva za obnovo Bežjakove domačije zmanjšali (za 19.000 evrov) in izvedbo projekta premaknili v prihodnje leto.

Eva Milošič

Kidričevo • Vročje okrog podelitve občinskih plaket

Županov SDS povozil predlog občinske komisije

V Kidričevem junija praznujejo občinski praznik. Ob tej priložnosti zaslužnim občanom podelijo občinska odlikovanja. O prejemnikih na predlog komisije za priznanja in odlikovanja odloča občinski svet. Tokrat je občinski svet predlog komisije zaobšel in izglasoval predlog stranke SDS.

Predsednica komisije, sicer tudi občinska svetnica iz vrst SLS, Romana Bosak je predstavila predlog, ki je bil izglasovan na komisiji: da se letos občinski plaketi podelita Branku Valentanu za prispevek k razvoju in napredku občine Kidričevo ter vasi Apače in župniku Karlu Pavliču za dobro sodelovanje z društvom in občani. Predlog za plaketo Valentanu so dali stranka SD in skupina treh občanov. Župnika Pavliča je za odlikovanje predlagala stranka SDS. Njihov drugi predlagani kandidat za občinsko priznanje je bil Janko Vindiš. Ko je Bosakova navedla predlog, da se plaketi podelita Valentanu in Pavliču, se je oglasil Milan Fideršek iz stranke SDS. Dejal je, da predloga komisije ne bodo podprli. Zato je predstavil svojega: plaketi naj prejmeta Karel Pavlič in Janko

Vindiš. Fideršek je poudaril, da naj bi se pred odločanjem o letošnjih prejemnikih priznanj izvajali pritiski: »Bili so telefonski klici. Eden izmed kandidatov naj bi se predlagal sam ... Nehigienično je, da se kliče naokrog in se vsepovprek trudi, da bi nekdo dobil občinsko plaketo. Tega doslej ni bilo in je tudi zunaj vsake meje.« O tem, kdo naj bi bil klical in lobiral za občinsko priznanje, Fideršek kaj več konkretnega ni povedal. Slavko Krajnc (SD) je poudaril, da če svetniki ne bodo podprli predloga komisije, ne vidi smiselnosti njenega obstoja oziroma delovanja. Krajnc je strankarski kolega Stanislav Lampič je ostro dodal: »To je žaljivo za stranko SD. Tega se na sejah občinskega sveta ne dela.« Ponovno se je oglasila predsednica komisije Bosakova: »Osebo ne poznam nobenega

Foto: MZ

Si je stranka SDS v Kidričevem tokrat vzela ekskluzivno pravico do podelitve občinskih odlikovanj?

izmed predlaganih kandidatov. Komisija je svoj predlog oblikovala na osnovni glasovanju in odločitev posredovala v potrjevanje občinskemu svetu.«

Svetniki so nato glasovali o dveh predlogih: predlogu občinske komisije (Valentan, Pavlič) in predlogu Fiderška oziroma stranke SDS (Vindiš, Pavlič). Z 11 glasovi za, štirimi proti in enim vzdržanim so izglasovali, da letos občinski plaketi prejmeta župnik Karel Pavlič in Janko Vindiš (za obuditev kulturnega življenja v Kungoti). Oba je za odlikovanje predlagala SDS, ki je na občinskem svetu s svojo glasovalno mašinerijo poskrbela, da je bil njen predlog tudi izglasovan. Po glasovanju je svetnik Lampič porogljivo zaploskal.

Mojca Zemljarič

Zavrč • Zaradi premajhnega števila učencev kombiniran pouk v prvih šestih razredih

Septembra bo v završke šolske klopi sedlo le pet prvošolčkov

Prihodnje šolsko leto bodo v završki šoli, ki deluje pod okriljem Osnovne šole Cirkulane-Zavrč, predvidoma našli 92 učencev, od tega bo prvošolčkov le pet. Je kakovostno izvajanje pouka zato ogroženo, bo potrebno odpustanje zaposlenih?

Ravnateljica cirkulansko-završke osnovne šole Suzana Petek je pojasnila, da bodo zaradi manjšega števila prvošolcev na završki lokaciji šole v prihodnjem šolskem letu morali izvesti tri kombinacije pouka: »Izvajali bomo kombiniran pouk v 1. in 2. razredu, v 3. in 4. ter v 5. in 6. razredu. Občina Zavrč nam je vedno pomagala z zagotovitvijo dodatnih sredstev, da smo lahko določene predmete poučevali ločeno po oddelkih, vzgojne predmete pa skupaj. Verjamem, da bo tudi v prihodnje tako in da nam ne bo treba odpustiti zaposlenih.« Koliko natanko bo manjše število prvošolcev po žepu udarilo završko občino, še ni znano.

Petkova je dodala: »Upajmo, da gre trenutno za številčno šibko generacijo.« Aplikacija šolskega ministrstva Sokol, ki omogoča vpogled v število rojstev, za prihodnja leta kaže le malo spodbudnejše podatke. Otrok, rojenih leta 2014 (ti bodo v šolske klopi prvič sedli v šolskem letu 2020/21), je v šolskem letu 2015 je osem, rojenih leta 2016 sedem in rojenih predlani enajst. Zgolj na to se seveda ne gre zanašati, saj je treba upoštevati tudi selitve in dejstvo, da je pod

Foto: EM

Leta 1997 so skupaj z novo šolsko zgradbo v Zavrču dobili tudi polno osemletko. Se je bati, da bo završka šola kdaj samevala?

določenimi pogoji otroke mogoče vpisati tudi v drugi šolski okoliš ...

Za obstanek završke šole so načeloma potrebni vsaj štirje oddelki

Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) so pojasnili, da se postopek za spremembo statusa šole začne, če ustanovitelj ugotovi, da ima samostojna oz. matična šola manj kot osem oddel-

kov (oz. na območjih s specifično poselitvijo ali razvojnimi posebnostmi manj kot štiri oddelke) in podružnica šole manj kot 14 učenc

(oz. na območjih s specifično poselitvijo ali razvojnimi posebnostmi manj kot pet učencev).

Obstoj završke osnovne šole tako ni ogrožen, bodo pa zaradi manjšega števila otrok potrebne prilagoditve. »Normativ za oblikovanje kombiniranega oddelka iz dveh razredov je 21 učencev, iz treh razredov 14 učencev ter iz štirih ali več razredov 10 učencev. Kombinirani oddelki se praviloma oblikujejo iz učencev zaporednih razredov, če pa to ni mogoče, pa iz učencev razredov, med katerimi je največ en razred,« so pojasnili na šolskem ministrstvu. Na območjih s posebnimi razvojnimi problemi (mednje spada tudi občina Zavrč) se lahko normativ za oblikovanje kombiniranega oddelka sicer še zniža – za največ dva učenca ...

Eva Milošič

V Sloveniji je število vpisov v prvi razred zadnja leta stabilno

Šolsko leto	Število prvošolcev
2014/15	21.699
2015/16	21.632
2016/17	22.276
2017/18	21.923

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Število vpisov v prvi razred v vseh osnovnih šolah v naši državi skupaj je v zadnjih letih relativno stabilno, podatkov za tekoče šolsko leto še ni. V zadnjem desetletju so najmanj prvošolcev našli v šolskem letu 2009/10 (17.457).

Najmanjšo slovensko osnovno šolo obiskujejo le štirje učenci

Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so razkrili, da je trenutno najmanjša slovenska šola podružnična šola Lehen na Pohorju pod okriljem OŠ Brezno-Podvelka; obiskujejo jo le štirje učenci. Dodali so: »V obdobju od šolskega leta 1993/94 je bilo zaradi pomanjkanja števila otrok ukinjenih 69 podružničnih šol, od tega jih je bilo šest kasneje ponovno odprtih.«

Število vpisov v prvi razred Osnovne šole Cirkulane-Zavrč

Šolsko leto	Cirkulane	Zavrč
2014/15	16	7
2015/16	19	10
2016/17	11	11
2017/18	17	7
2018/19	27	10
2019/20	26	5

Vir: Osnovna šola Cirkulane-Zavrč

Na cirkulanski lokaciji Osnovne šole Cirkulane-Zavrč se trenutno skupno šola 178 otrok, na završki pa 102. V prihodnjem šolskem letu (2019/20) se bo v Cirkulanih število učencev za 11 povečalo (torej bo znašalo 189), v Zavrču pa za 10 zmanjšalo (92).

Ormož • Izbrali izvajalce za modernizacijo cest

Dela bodo stala blizu milijon evrov

V občini Ormož je za modernizacijo cest Cestno podjetje Ptuj (CPP) dobilo posel, vreden okoli 385.000 evrov, Komunalno podjetje (KP) Ormož za slabih 372.000 evrov, Asfalti Ptuj pa za nekaj več kot 188.000 evrov.

Znani so izvajalci, ki bodo letos po različnih delih ormoške občine modernizirali vsega skupaj 18 cestnih odsekov v skupni dolžini okoli 7.850 metrov. Kot so sporočili z občine, se je na razpis, ki so ga razdelili na tri sklope, prijavilo pet ponudnikov. Za sklop ena; ta obsega šest cestnih odsekov v skupni dolžini skoraj 2.200 metrov, so izmed štirih ponudnikov kot najcenejšega

izbrali podjetje Asfalti Ptuj. Izbrani izvajalec bo dela opravil za skoraj 188.400 evrov. Poleg Asfaltov so sicer ponudbe za prvi sklop oddali še: Komunalno podjetje Ormož za skoraj 196.000 evrov, Cestno podjetje Ptuj za slabih 204.000 evrov in podjetje GWM iz Radencev za 209.000 evrov. Razlika med najnižjo in najvišjo ponudbo je znašala dobrih 20.000 evrov.

Ponudniki s cenami (z DDV)

SKLOPI	Asfalti Ptuj	KP Ormož	CPP Ptuj	GWM	Nograd
Sklop 1	188.381	195.988	203.831	209.208	/
Sklop 2	372.519	371.890	388.787	422.185	/
Sklop 3	400.337	400.721	385.050	434.890	461.375

Vir: Občina Ormož

Foto: MH

Skoraj milijon evrov za modernizacijo slabih osem kilometrov občinskih cest na 18 odsekih

Kidričevo • Znesek za kanalizacijo bo višji

Čeprav samo 1,6 evra, je to dejansko 11 odstotkov

Občani Kidričevega bodo po novem za kanalizacijo plačevali več. Tako je na zadnji seji, ki je bila v aprilu, odločil občinski svet.

Foto: MZ

David Merc, direktor občinskega podjetja Vzdrževanje in gradnje Kidričevo

Direktor občinskega podjetja Vzdrževanje in gradnje Kidričevo David Merc je povedal, da se bo za povprečno štiričlansko gospodinjstvo s porabo vode 10 m³ znesek na položnici za kanalizacijo dvignil za 1,6 evra bruto. Podražitev je rezultat povišanja cene omrežnine, stroškov vzdrževanja in obratovanja sistema ter monitoringa. »Povišali so se stroški odvoza odpadnega blata. Sistem je star deset let, zato so potrebna tudi večja vzdrževalna dela. Zamenjati bo treba črpalke in krmilne omarice. Medtem ko je gospodinjstvo pri porabi vode 10 m³ doslej plačevalo 13,53 evra, bo po novem ta strošek 15,11 evra. Gospodinjstva, ki še imajo greznice ali male komunalne čistilne naprave, bodo po novem plačevala 1,5 evra višjo ceno,« je pojasnil Merc. Svetniki so predlog o povišanju gladko izglasovali: 13 jih je bilo za, trije proti. Med tistimi, ki se s podražitvijo niso strinjali, je bil Stanislav Lampič (SD): »Res, da se podražitev v znesku 1,6 evra ne sliši veliko. A v primerjavi z dosedanjo ceno je to 11-odstotna podražitev. In to ceno povišujemo vsako leto. Euro za evrom ... Glede na to, da je na sistem priključenih vedno več uporabnikov, bi morala biti cena nižja in ne višja. Prizadevam si za to, da se cene ne bi dvigovale, temveč da bi ostale vsaj enake.« Drugih posebnih pripomb v zvezi s podražitvijo svetniki niso imeli.

Centralna čistilna naprava za občino Kidričevo v Apačah z iztokom v Polskavo je stara deset let. Zato po besedah direktorja Merca že kliče po temeljitem remontu. Nekatere naprave in opremo bodo kupili nove, nekatere pa temeljito obnovili (odvisno od stroškov, obrabe, pričakovane življenjske dobe ...). »Na čistilni napravi smo lani prečistili blizu 339.000 m³ fekalne odpadne vode, iz katere smo izločili 414 ton odpadnega blata. Rezultati analiz kažejo, da mejne vrednosti niso presežene oziroma jih doslej še nikoli nismo presežali. Na celotnem sistemu je aktivnih 23 črpališč, kanalizacijskih cevovodov je 63 kilometrov. Lani konec leta je bilo na območju celotne občine evidentiranih 190 greznic, od tega 50 v nenaseljenih objektih. Sedaj jih je manj kot sto, do konca leta računamo, da jih bo še polovico manj.«

Mojca Zemljarič

Posel v vrednosti okoli 371.900 evrov za sklop 2 je kot najcenejši ponudnik dobilo Komunalno podjetje Ormož. Ponudba je bila za približno 50.000 evrov nižja od najvišje ponudbe podjetja GWM (ta je znašala skoraj 422.200 evrov). Komunalna bo modernizirala sedem cestnih odsekov v skupni dolžini

nekaj manj kot tri kilometre, med njimi tudi 1.450 metrov dolgo vozlišče na precej poškodovani lokalni cesti Ormož-Koračice.

Za sklop tri pa je bila najnižja ponudba Cestnega podjetja Ptuj v višini okoli 385.000 evrov, ki od najvišje ponudbe podjetja Nograd iz Lendave odstopa za dobrih 76.000 evrov. Ponudbe so oddali tudi Asfalti Ptuj za dobrih 400.300 evrov, ormoška komunalna za 400.700 evrov ter GWM za 434.900 evrov. Ptujski gradbenec bo obnovil pet cestnih odsekov v skupni dolžini nekaj manj kot 2.700 metrov.

Za cestno infrastrukturo bodo tako namenili več, kot so sprva načrtovali, in sicer okoli 950.000 evrov. Od tega bodo večino sredstev, okoli 800.000 evrov pokrili iz državnega proračuna, iz naslova 23. člena zakona o financiranju občin, preostalo bo strošek občine. Dela naj bi se začela kmalu.

Monika Horvat

Slovenija, Podravje • Naše zdravje še vedno ogroža najagresivnejši kancerogen na svetu

Aktualen problem, ki se ga pometa pod pre

Azbest je tihi ubijalec, saj je za zdravje lahko nevarna že majhna količina njegovih vlaken. Pri nas sta proizvodnja in prodaja azbesta z azbestom še vedno precejšnja. Brezplačno odstranjevanje vsem nevarnega azbesta imajo urejeno le nekatere občine – zakaj ne vsi namreč zaradi azbesta še vedno resno zbolevajo!

Foto: revija Zarja

»Brezplačno odlaganje azbestnih odpadkov je pri nas prepuščeno občinam, a v glavnem se župani tega problema ne zavedajo. Azbest ubija počasi, mandat pa je relativno kratek. Brezplačno odstranjevanje azbesta imajo le nekatere občine v Sloveniji, drugi morajo za to plačevati, zato pa imamo toliko divjih odlagališč. Če moraš za cementno-azbestni odpadke ene strehe plačati 400 evrov ali celo več, boš raje kritino odvrigel na prvo gmajno, z njo pokrili drva ali kurnik, preostanek pa shranil. Ozaveščenost je že tako slaba. Vsekakor bi morala država omogočiti brezplačno zbiranje in odlaganje azbestnih izdelkov ter ljudi nenehno učiti, kako to početi. Tudi odvoz bi morali prevzeti profesionalci,« meni Dodič Fikfakova.

Marsikdo se sprašuje, koliko azbesta je še vedno na slovenskih strehah, torej azbestno-cementnih kritin, in vgrajenega v stavbe. Kot kaže, še vedno preveč!

»Odgovor na to želimo že kar nekaj let. V ustreznih odborih državnega zbora smo večkrat nastopili z zahtevo, da po letu 1999, ko je bila taka analiza narejena in začrtane nacionalne smernice za azbest, to naredimo ponovno, da vidimo, kje smo. Vsi člani odborov, brez izjeme, so se strinjali, da je to treba narediti. Vendar je ostalo neuresničeno, ker pristojna ministrstva niso pokazala nobenega interesa, da bi se to dejansko naredilo. Projekt zahteva nekaj denarja, ki pa ga nihče ne da. Tako lahko povem le, da je problem še vedno zelo aktualen, vendar se na vsak način hoče pomesti pod preprogo, čeprav ljudje še vedno zbolevajo in bodo še naprej!« pravi poznavalka te problematike, prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, predstojnica Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

Azbestna vlakna so v naravi neuničljiva

Skrb vzbuja, kolikšen del Slovenije je še danes, po dobrih dveh desetletjih od prepovedi proizvodnje in prodaje azbestnih izdelkov, močno obremenjen z rakotvornim azbestom. Ponekod so k temu prispevale nekdanje tovarne azbestno-cementnih izdelkov. »Največja obremenjenost je gotovo še vedno tam, kjer se niti tovarne niti okolja ni očistilo. Prav tako povsod, kjer so azbest in azbestne odpadke odlagali nekontrolirano na smetišča ali kar v naravo. Azbestna vlakna so namreč v naravi tako rekoč neuničljiva! Nikakor ne smemo zanemariti veliko kilometrov vodo-vodnih cevi in divjih odlagališč, šol z vinazom, tovarn z azbestno-cementno kritino in tako naprej.«

Skriti azbest v stavbah

Azbest pogosto povezujemo le s strešnimi kritinami, a še zdaleč

Takojšnja zamenjava azbestno-cementne kritine na strehi stavbe je edina rešitev za zdr

Ptuj • Načrt investicij po četrtnih skupnostih

Katere investicije nas čakajo v prihodnjih mesecih

Ptujska občina je razdeljena na osem četrtnih skupnosti. Njihove potrebe in želje so različne, več kot očitno pa je, da vse niso enako razvite. Preverili smo, katere investicije v posamezni četrtni skupnosti bodo letos najprej izvedene.

ČS Ljudski vrt

Število prebivalcev: 5.824
Površina: 2,06 km²

Predsednik: Boštjan Šeruga

ČS Rogoznica

Število prebivalcev: 4.014
Površina: 20,41 km²

Predsednik: Janko Čeh

ČS Breg-Turnišče

Število prebivalcev: 3.720
Površina: 8,13 km²

Predsednik: Vladimir Koritnik

ČS Center

Število prebivalcev: 3.683
Površina: 1,07 km²

Predsednik: Nejc Bedrač
Podpredsednica: Branka Bezeljak

ČS Grajena

Število prebivalcev: 2.530
Površina: 21,20 km²

Predsednik: Janez Polanec

ČS Panorama

Število prebivalcev: 2.234
Površina: 4,76 km²

Predsednik: Milan Klemenc

ČS Jezero

Število prebivalcev: 1.664
Površina: 4,38 km²

Predsednik: Črtomir Rosić

ČS Spuhlja

Število prebivalcev: 927
Površina: 4,60 km²

Predsednik: Branko Strelec

Četrte skupnosti Mestne občine Ptuj so: Breg-Turnišče, Center, Grajena, Jezero, Ljudski vrt, Panorama, Rogoznica in Spuhlja. Po številu prebivalcev je največja ČS Ljudski vrt, po površini pa Rogoznica. Najmanj prebivalcev je v ČS Spuhlja, površinsko najmanjša pa je ČS Center.

»Cilj občine je enakomeren razvoj vseh ČS. Posamezne četrti izkazujejo različne potrebe, kajti dejstvo, ki se ga zavedamo, je, da so trenutno med njimi velike razlike. Pristop občine bo sistematičen; naš cilj je, da ugotovimo vse njihove potrebe, jih finančno ovrednotimo in rangiramo po izvedljivosti,« so pojasnili na MO Ptuj. Načrte investicij ČS zastavi mestni svet z vodstvom občine in županjo Nuško Gajšek s proračunom kot najpomembnejšim občinskim dokumentom. Preverili smo, kje in kaj se bo letos prvenstveno gradilo.

Stroškovno gledano je največji projekt, ki se je začel lani in bo končan letos, ureditev mestne tržnice, vredna 4,8 milijona evrov. Že kmalu bodo začeli še z eno, sicer precej manjšo, a pomembno investicijo: ureditev površin za pešce in kolesarje v Gregorčičevem drevoredu.

V letošnjem proračunu je za to zagotovljenih 150.000 evrov. Nekaj sredstev je v ČS Center na voljo za ureditev kolesarskih povezav. Začela se bo na peš mostu, v ČS Ljudski vrt pa na Volkmerjevi cesti. Delo na obeh trasah bodo predvidoma pričeli naslednji mesec, investicijo, vredno 160.000 evrov, pa naj bi končali julija.

Foto: CG

Preverili smo, kje in kaj se bo letos prioriteto gradilo po ptujskih četrtnih skupnostih.

Kar se tiče ČS Panorama, bo najprej zgrajena avtobusna postaja Štuki-Grajena –maja, njena pa je 107.338 evrov.

Največji letošnji projekt v ČS Breg-Turnišče je nadaljevanje gradnje fekalne kanalizacije Suha veja – letos v vrednosti 267.829 evrov. Nekaj denarja je v občinskem proračunu zagotovljenega

tudi za pločnik Suha veja, 60.000. Delo naj bi začeli kmalu. V sklopu ureditve avtobusnih postajališč bodo v tej ČS na Zagrebški cesti (pri Petrolu) naslednji mesec zamenjali nadstrešnice na avtobusnem postajališču. To bo občino stalo 26.150 evrov.

Eden pomembnejših projektov v ČS Breg-Turnišče je ureditev pločnika na Zagrebški cesti. Zanj je trenutno zagotovljenih 20.000 evrov občinskih sredstev, a računajo na zajeten delež sofinanciranja iz razpisov. Delo bi lahko začeli že maja.

Kot so pojasnili na ptujski občini, imajo letos prednost projekti, ki se nadaljujejo iz leta 2018 (kanalizacija Suha veja, ureditev kolesarskih povezav v Ptujju – odsek 1, ureditev avtobusnih postajališč v Ptujju, ureditev pločnika na Zagrebški cesti, ureditev površin za pešce in kolesarje v Gregorčičevem drevoredu). Ostale investicije se bodo izvajale glede na pobude, upoštevane v proračunu 2019. Želja in potreb je veliko, a ker so sredstva omejena, jih bo treba uskladiti z možnostmi in razpoložljivimi finančnimi sredstvi. Na Občini upajo tudi na uspeh na evropskih in državnih razpisih.

Dženana Kmetec

Kdaj in kaj se bo po četrtnih skupnostih letos gradilo

Kateri projekt posamezne četrtne skupnosti bo letos največji?

ČS Center: ureditev mestne tržnice – 4.859.000 evrov

ČS Breg-Turnišče: nadaljevanje gradnje fekalne kanalizacije Suha veja, vrednost (v letu 2019) 267.829 evrov

ČS Grajena: ureditev kuhinje v domu krajanov Grajena – 65.900 evrov

ČS Ljudski vrt: ureditev površin za kolesarje in pešce na Volkmerjevi cesti – 80.000 evrov

ČS Jezero: rekonstrukcija ceste K jezeru – 37.000 evrov in OŠ Mladika – energetska sanacija 755.000 evrov (skupna vrednost)

ČS Rogoznica: rekonstrukcija Čarmanove ulice (vrednost ni ocenjena)

ČS Panorama: gradnja avtobusne postaje Štuki-Grajena – 107.338 evrov

progo: Azbest ne prizanaša!

...nih izdelkov prepovedani že dobri dve desetletji, a kljub temu je ponekod obremenjenost ...e, da bi bilo manj divjih odlagališč? Zakaj ne uvedemo azbestnih knjižic za stavbe? Ljudje

Foto: ČG

ni tako. Je tudi v številnih drugih gradbenih materialih, za katere stanovanjci pogosto niti ne vedo. »Azbest je vgrajen tudi v stenskih oblogah in tleh, v vinazu oziroma vinil-azbestu. V stanovanjskih hišah in blokih so iz azbesta obloge dimnikov in dušnikov ter prezračevalnih naprav. Nedavno smo odkrili, da so v blokih iz azbesta tudi kopalniške pregrade, polnila za okna, zunanje stene, fasade, ponekod še notranji ometi, protipožarne stare zavese, zunanji cvetličnjaki. Treba je vedeti, da so se, denimo, azbestne zavorne obloge vgrajevale še proti koncu 90. let prejšnjega stoletja in da imajo azbestni izdelki običajno dolgo življenjsko dobo – cevi 75 let, strešna kritina 45 let, podobno tudi drugi izdelki.«

Azbest je najagresivnejši kancerogen!

Kljub vsem zdravstvenim opozorilom marsikdo še vedno žal ne ve, zakaj je azbest tako huda gro-

žnja za zdravje in razvoj več usodnih bolezni. »Azbest je najagresivnejši karcinogen, kar ga na svetu poznamo! Povzročata številne rake, kot so mezoteliom, pljučni rak, rak na grlu, rak na ovariju. Zelo verjetno sodeluje pri nastanku drugih rakov, predvsem raka na črevesju, ledvicah in možganih. Poleg raka v obolenj povzročata azbestozo – fibrozo pljučnega tkiva in boleznijo plevre. Če se pri človeku najprej razvije azbestozo, ima sedemkrat večjo verjetnost, da bo razvil še pljučnega raka, če pa še kadi ali je kadil v preteklosti, se ta nevarnost poveča za petdesetkrat!«

Rešitev bi bile azbestne knjižice

Kaj bi bilo treba glede azbesta nujno ukreniti, tako na ravni države kot posameznikov? »Z napisano zakonodajo običajno nimamo težav, imamo pa hude z njeno implementacijo. Če bi torej izvrševali tisto, kar je v zvezi z azbes-

tom zapisano, bi že veliko naredili. Vsekakor bi pa morali postaviti datum, do katerega bi morala biti zamenjana vsa cementno-azbestna kritina. Prav tako bi moral biti določen datum za odstranitev cementno-azbestnih vodovodnih cevi. Vsekakor bi morali imeti, glede na presenečenja zadnjih let, tudi zahtevo, da ima vsaka stavba t. i. azbestno knjižico. V tej bi moralo biti zapisano, kaj je azbestnega v stavbi. Ne gre le za vrednost hiše, gre tudi za varnost ljudi, ki v njej stanujejo! A vsekakor bi morali najprej ponovno prečesati in ugotoviti stanje v Sloveniji, sprejeti še manjkajočo zakonodajo in se sistematično lotiti ukrepov s časovnico, kdo je za kaj odgovoren in do kdaj mora to postoriti. Azbest ne odpušča,« je sklenila prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. med.

Renata Uzman

Foto: Media24

Tudi majhna količina azbestnih vlaken škodi zdravju.

Veliko jih zboli

Podatki o obolelih pri nas zaradi azbesta so še vedno zaskrbljujoči: »V Sloveniji je od leta 1960 do danes zbolelo za mezoteliomom več kot 500 ljudi. Od dva- do trikrat toliko je tistih, ki so zboleli za pljučnim rakom zaradi izpostavljenosti azbestu. Neposredno vežemo na azbestno izpostavljenost mezoteliom plevre in peritoneja. Število obolelih se v registru raka spremlja redno. Nekajkrat smo bili že prepričani, da je bila najvišja letna številka dosežena, a o tem nisem povsem prepričana. Koliko drugih rakov bi lahko pripisali azbestu, nismo uspeli niti izračunati. Pri tem nas namreč ovira zakon o varovanju osebnih podatkov, ki tudi raziskovalcem ne dovoli do podatkov. To je po mojem neprecenljiva škoda.«

Tudi malo vlaken škodi

»Naše raziskave kažejo, da je bila le tretjina tistih, ki so zboleli za mezoteliomom – to je hujšo oblika raka na plevri, pri kateri je povprečno preživetje ob zdravljenju 14 mesecev, če se bolnik ne zdravi, pa šest mesecev –, izpostavljena visokim koncentracijam azbesta, tretjina srednjim, tretjina pa nizkim. Pljučni rak pa je dejansko odvisen od prejetega odmerka, saj je večja verjetnost, da zbolijo tisti, ki so v življenju dobili več vlaken. Zato imamo bolnike z mezoteliomom tudi med ljudmi, ki so le živeli v okolici tovarn, ki so uporabljale azbest, in v tovarni nikoli niso delali.«

Ormož • Občina za dotrajan objekt odštela okoli 40.000 evrov

Kaj bodo s propadajočim skladiščem?

Prejšnje ormoško občinsko vodstvo je ob Dravi kupilo nekdanje skladiščne prostore kmetijske zadruge in zanje odštelo okoli 40.000 evrov. Sedaj pa se je izkazalo, da je objekt v tako zelo slabem stanju, da je za predvideno strelišče neuporaben.

Občina Ormož je v lanskem letu od Deželne banke Slovenije odkupila nekdanje skladiščne prostore kmetijske zadruge, v njih pa so nameravali urediti najdaljše pokrito strelišče v državi. A iz te moke očitno ne bo kruha. Člani strelskega društva so sicer prostore izprazni-

li, nato pa ugotovili, da je objekt konstrukcijsko v tako zelo slabem stanju, da je za strelišče neuporaben. Kakšna bo sedaj usoda objekta, je zanimalo svetnika Simona Kolmaniča, ki je ob tem še spomnil na županove predvolilne obljube glede oživitve reke Drave.

Za obnovo bi potrebovali 600.000 evrov

Župan Danijel Vrbnjak je pojasnil, da bi za obnovo in preureditev objekta v strelišče po idejni za-

snovi potrebovali okoli 600.000 evrov, tega pa iz občinskega proračuna nikakor ne morejo pokriti. »Namen nakupa je bil dober, a ko smo si stavbo natančneje ogledali, smo ugotovili, da ni uporabna. Kaj drugega, kot da objekt podremo in zgradimo novega, nam ne preostane. Obnova bi namreč stala več kot postavitve novega objekta. Celotna streha in zidovi so v katastrofalnem stanju. Tudi strelci so to ugotovili in poslopja niso pripravljene sanirati. Nagibajo se k drugim rešitvam. Začasna rešitev bi morda lahko bil gasilski poligon,« je pojasnil župan. Občinske svetnike je pozval k iskanju zamisli glede dotrajanega objekta, hkrati pa poudaril, da bi za sanacijo bila potrebna precejšnja finančna sredstva – od pol milijona do milijon evrov. Glede predvolilnih obljub oživitve ob reki Drave pa je še dejal, da so formirali skupino, ki se bo ukvarjala s projekti na tem območju. Zanje bodo poskušali pridobiti sredstva na razpisih. Načrtujejo oživitev dela proti ormoškimi lagunam s kolesarskimi potmi, postavitvijo postajališča za avtodome in drugim.

Monika Horvat

Foto: MH

Objekt bi bilo najbolje porušiti, saj bi obnova starega stala več kot postavitve novega, ugotavlja župan Danijel Vrbnjak.

Zavrč • Nov datum občinskega praznika

Rezervirajte si 27. september

Na pobudo društev v občini Zavrč, Osnovne šole Cirkulane-Zavrč in nekaterih občinskih svetnikov je završki občinski svet spremenil datum občinskega praznika; slavje odslej ne bo več sredi avgusta, temveč konec septembra.

Predlagatelji so navedli naslednje razloge za spremembo: »Vsekakor je avgust čas poletnih počitnic, čas dopustov, večina staršev ima kolektivne dopuste. Otroci so vključeni v program in želijo nastopati na osrednji prireditvi. Vse aktivnosti, povezane s praznikom, morajo steči že mnogo prej, kar pomeni, da dopuste pred sedanjim datumom in po njem vsi sodelujoči težko načrtujejo.« Opomnili so, da ima predlagani novi datum za občino pomembno simbolično vrednost: »27. septembra leta 1997 nismo odprli le nove šolske zgradbe, ampak smo v Zavrču dobili po mnogih letih nazaj popolno osnovno šolo (osem razredov, kasneje devet).«

Pred časom je završki podžupan Dušan Rojko sicer predlagal predstavitev praznika na konec junija, da bi sovpadal z dnevom državnosti in koncem šole, a je bil tudi z novim predlogom zadovoljen. Župan občine Zavrč Slavko Pravdič je spomnil, da je 27. september nekoč že bil občinski praznik: »Vmes je prišlo do spremembe. Vsaka sprememba je dobrodošla, a je po nekem času treba ugotoviti, ali je bila dobra ali ne.«

Foto: Občina Zavrč

Završki občinski svetniki so ugotovili, da omenjena sprememba očitno ni bila dobra, in so novi datum podprli soglasno. Datum slovesnosti ob občinskem prazniku se bo sicer vedno prestavil na konec tedna, najbližje 27. septembra. Završki podžupan Robert Vuzem je pripomnil: »Občinski prazniki so bili doslej bolj žalostni, ker ni bilo skoraj nikogar. Zdaj bo praznik v času trgatve in bo bolj veselo.«

EM

Slovenija, Podravje • Mobilna aplikacija, ki odkriva prehranski profil izbranega živila

Z VešKajJeš do škodljivih sestavin v

Naši sogovorniki aplikacije večinoma niso poznali, a jo pozdravljajo kot dobrodošlega sopotnika pri zdravem uporabljanju. Mnogi so bili presenečeni, ko so se sestavine pobarvale rdeče, saj je to pomenilo, da jih je v živilu preveč.

Da bi potrošniki dobili hitro, preprosto in razumljivo informacijo o hranilni sestavi živila, so na Inštitutu za nutricionistiko, Inštitutu Jožef Stefan in Zvezi potrošnikov Slovenije združili moči in znanje ter skupaj razvili brezplačno mobilno aplikacijo VešKajJeš, ki po sistemu Izberi – Skeniraj – Preveri potrošniku v treh korakih in v barvah semaforja predstavi prehranski profil izbranega živila. Aplikacija je nastala v okviru programa Inovativne rešitve za informirane odločitve, ki ga sofinancira ministrstvo za zdravje, da bi ozaveščali ljudi o zdravi hrani. Aplikacija je tako neke vrste žepni sopotnik pri zdravem prehranjevanju, saj lahko pomaga pri izbiri bolj zdravega obroka.

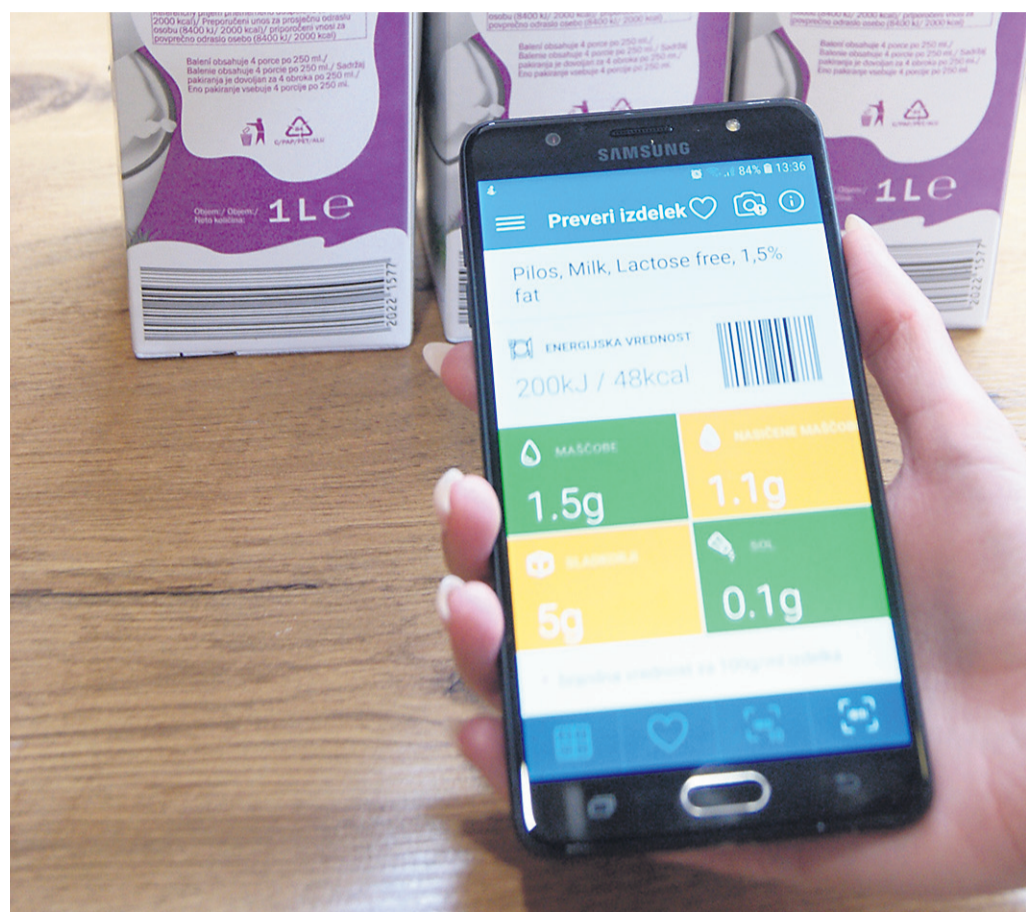
In kako aplikacija VešKajJeš deluje? Potrebujemo pametni telefon, na katerega si preko QR-kode, Play Stora ali iStora naložimo aplikacijo, nato pa s kamero, bodisi doma ali v trgovini, fotografiramo oziroma poskeniramo črtno kodo izbranega živila. Že trenutek kasneje nam prikaže ključne informacije o njegovi hranilni sestavi, pojasnjene v barvah prehranskega semaforja.

Kot je povedala Nika Kremič z Zveze potrošnikov Slovenije, bi morali stremeti k čim bolj pestri in uravnoteženi prehrani z ustrezno količino hranil, hkrati pa paziti, da nekaterih ne zaužijemo preveč. Da so sladkor, sol ter skupne in nasičene maščobe snovi, ki naj bi se jih v prehrani kolikor se le da ognili, v teoriji že bolj ali manj vsi vemo, v praksi pa se tega večinoma še ne držimo. Morda je prav aplikacija VešKajJeš tista, zaradi katere se bomo zamislili in ukrepali; njena preprosta in pregledna grafika namreč prav količino teh snovi (sladkorja, soli ter skupnih in nasičenih maščob) prikazuje v barvah semaforja, s čimer dobimo jasno informacijo o hranilni sestavi živila, ki ga imamo pred seboj. Nižje vrednosti so obarvane zeleno, srednje oranžno, visoke pa rdeče. Živil, ki so označena z rdečo obarvanimi polji, naj ne bi uživali v večjih količinah in prepogosto. Podatki o hranilni sestavi izdelka so v aplikaciji podani in ovrednoteni na 100 gramov živila oziroma na 100 mililitrov pijače, kar omogoča enostavno in objektivno primerjavo z drugimi živila.

Večina ljudi aplikacije sploh ne pozna

Sprehodili smo se po ptujskih prodajalnah, da bi se v živo prepričali, kaj o aplikaciji VešKajJeš menijo potrošniki, ali jo sploh poznajo, jo že uporabljajo in kako jo ocenjujejo. Večina sogovornikov je za aplikacijo resda slišala prvič, skoraj vsi pa so z zanimanjem prisluhnili našemu opisu in si ogledali predstavitev delovanja.

Mateja Kramberger s Ptuja je bila edina, ki ima aplikacijo že na telefonu in jo tudi uporablja. »Študiram v Ljubljani, eden od sošolcev nam jo je pokazal in potem smo si jo kar po vrsti naložili na telefon. Sprva sem v trgovini skenirala vso hrano, ki mi je prišla pod roke, saj me je zanimalo, kaj bodo semaforčki pokazali. In priznam, da so me marsikje presenetili. Za živila, za katera sem bila prepričana, da so v redu, se je izkazalo, da vsebujejo preveč soli, sladkorja ali maščob, tam, kjer sem pričakovala same rdeče luči, pa ni bilo tako hudo. Zanimivo, odličen pripomo-

Brezplačna mobilna aplikacija VešKajJeš nam v barvah semaforja predstavi, koliko je v izbranem živilu sladkorja, soli ter skupnih in nasičenih maščob.

Ptuj • Grič Panorama pred 2.000 leti

Središče rimske Petovione z razkošno arhitekturo

Mestna občina (MO) Ptuj je v minulem mandatu, ko jo je vodil župan Miran Senčar, na griču Panorama naročila arheološke raziskave. Dolgoročni cilj je, da bi Panorama zaživela kot arheološki park, kratkoročni pa je bil takojšnja ožvitev v mestno zbirališče in rekreativni prostor.

Slednje je lokalni skupnosti uspelo, saj je Panorama postala priljubljeno sprehajališče ter prostor za rekreacijo vseh generacij, od najmlajših do najstarejših. Na Panorami organizirajo tradicionalno prvomajsko kresovanje, lani so prvič priredili operni večer. Oboje se napoveduje tudi za letos. Pred štirimi leti je MO Ptuj na območju Panorame izvedla geofizikalno raziskavo. Leto kasneje so se lotili sondiranja terena in ureditve sprehajalnih poti. V 2017 so postavili informativne table in kopije marmornih spomenikov. Sledili sta analiza vseh zbranih podatkov in izdelava konzervatorskega načrta. Za letos so napovedali izid znanstvene monografije Arheološka najdišča Ptuj – Panorama in odprtje razstave Osrčje Petovione. Strokovnjaka, ki sodelujeta pri raziskavah na Panorami, Jana Horvat iz Znanstveno-raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Andrej Magdič iz Zavoda za varstvo kulturne dediščine, sta enotna, da je naslednje korake na projektu treba usmeriti v pripravo javnega natečaja za projektno nalogo krajinske ureditve Arheološkega parka Panorama ter postopno urejanje območja z rekonstrukcijo in pri-

kazom najdenih ostalin. Vičava in Panorama naj bi bili središče rimske Petovione z ulicami in trgi, razkošnimi bivališči, termami, rokodelskimi delavnicami, trgovinami in svetišči. Stavbe so imele bogato notranjo opremo: mozaike, talno ogrevanje, štukature, freske. Čez grič je bil speljan vodovod, ki je dovajal vodo z Vurberka. Na pobočjih se je raztezalo grobišče ali

nekropola, mesto je bilo obdano z obzidjem.

Izdelati celovit načrt, izvedba po fazah

Prikaz arheološkega bogastva na 16 hektarjev velikem območju predstavlja velik finančni zaloga. Možnosti prezentacij je sicer več. Del ostalin bi lahko izkopali in re-

konstruirali, na primer obzidje. Zaradi vremenskih vplivov je vzdrževanje precej zahtevno, pa tudi drago. Druga možnost je postavitve izkopanin, nanje se izvede 3D rekonstrukcija objekta iz mreže ali žice s primerno osvetlitvijo (skleletni prikaz). Tako lahko človek dobi občutek dejanske veličine objekta, ki je nekoč stal na tistem mestu, kar je nekaj čisto drugega,

kot da se mu prezentirajo samo ostaline. Možno bi bilo tudi, da se objekte, ki so nekoč stali na tem območju, izriše na steklo ali pa se jih predstavi s pomočjo sodobnih tehnologij – z aplikacijo, ki na pametnem telefonu ali tablici izriše sliko, kako je prostor izgledal v rimskem obdobju (dejanski prikaz stavb in ulic iz preteklosti). V Avstriji so na primer izvedli popolno

rekonstrukcijo in na novo sezidali cel objekt, ki je za obiskovalce zelo vabljiv in beleži zelo dober obisk. Ulice in poti na Panorami bi lahko prikazali z zelenimi zasaditvami: živimi mejami in drevoredi. Območje bi lahko urejali kot parkovno površino s potmi za rekreacijo in oddih. Prostor bi bilo možno uporabiti za čebelarstvo in apikulturo, sajenje medovitih rastlin, visokodebelnih sadovnjakov. Služi lahko za večje prireditve, tudi kot igrišče za otroke. „Ideji o urejanju prostora je veliko. Smiselno je, da se izdela celovit načrt ureditve, ki se ga zaradi visokih stroškov realizacije izvaja fazno,“ je dejal Andrej Magdič. Tem besedam je prikimala tudi županja MO Ptuj Nuška Gajšek. Dejala je, da bi na Panorami lahko območje ozelenili, zasadili medovita drevesa (na primer akacije), naklonjena je ideji o prezentaciji rimskih stavb z izrisom na steklu, namestitvi igral za otroke ... Nekdanji župan Štefan Čelan razmišlja, da je vzpostavitev arheološkega parka drag poseg, ki ga bo občina z javnimi sredstvi težko izpeljala. Po njegovem bi bilo treba za projekt iskati zasebnega investitorja in vzpostaviti javno-zasebno partnerstvo.

Na Panorami so predlani namestili informativne table o rimski zgodovini območja in postavili tri kopije spomenikov.

Mojca Zemljarič

Živilu

prehranjevanju, zato jo bodo v prihodnje

ček pri nakupovanju in dober začetek za bolj zdrave nakupe.«

Jože Toš iz Ormoža aplikacije VešKajJeš ni poznal, se mu je pa ideja zdela zanimiva. »Kaj vse si bodo še izmislili? Neverjetno, kam gre napredek. Ko takole skeniram izdelke, ki jih običajno kupujem, ugotavljam, da bi moral vse črtati, saj so vsi okvirčki oranžni, če ne že rdeči. Kar malo šokiran sem, vedno sem mislil, da se kar zdravo prehranjujem. Komaj čakam, da povem ženi, bova morala ukrepati. Je pa to super stvarca, ni kaj.«

V aplikacijo zaenkrat vlučenih premalo izdelkov

Ptujčan Jernej Šeruga pa je bil glede uporabe aplikacije nekoliko skeptičen: »Po televiziji sem slišal, da so za začetek uporabili manjši del izdelkov, ki so pri nas v prodaji, da bodo testirali aplikacijo. Kako naj dobim predstavo o zdravih in nezdravih živilih ter jih primerjam z izdelki drugih proizvajalcev, če pa jih lahko preverim samo pol ali pa še to ne? Nimam časa, da bi živila, ki še niso v bazi podatkov, fotografiral in pošiljal na zvezo potrošnikov ali kam že je treba poslati. Zato bom raje počakal, da bo aplikacija zajela večji del izdelkov.«

Tjaša Štebih iz Kidričevega je dolgo skrbi za zdravo življenje in ustrezno prehrano. »Na domačem vrtu pridelujem zelenjavo, imam nekaj sadnega drevja, veliko se gibam. Pazim, da zaužijem čim manj predelane hrane, vendar brez nje danes skoraj ne gre, zato sem nad aplikacijo, ki ste mi jo pokazali, navdušena in si jo bom seveda nemudoma naložila na telefon. Hčerki mi bosta najbrž očitali, da sem obsedena, a se pač zelo zavedam, kako pomembno je, kaj jemo.«

Naša zakonodaja sicer že nekaj let opredeljuje obvezno označevanje predpakiranih živil tudi s hranilno vrednostjo, toda odzivi potrošnikov so pokazali, da mnogi teh informacij ne uporabljajo, ker jih preprosto ne razumejo, nimajo časa za primerjavo ali pa jih niti ne opazijo. Aplikacija VešKajJeš je zdaj v trimesečnem testnem obdobju, po katerem bodo odpravljene morebitne pomanjkljivosti.

Senka Dreu

Foto: Profimedia

Poziv k soustvarjanju baze živil

V podatkovno bazo, ki deluje v ozadju aplikacije VešKajJeš, je vključenih že več deset tisoč živil, vendar pa se njihove recepture nenehno spreminjajo in na trg prihajajo novi in novi izdelki. Vsi podatki so zato zgolj informativni in namenjeni izključno za osebno uporabo potrošnikom, da bodo lažje izbirali zdravju koristnejša živila. Da bo v bazi še več živil in da bodo podatki o njihovi sestavi ažurni, partnerji na projektu pozivajo potrošnike in podjetja, naj soustvarjajo bazo živil. Dr. Igor Pravst z Inštituta za nutricionistiko in vodja projekta Inovativne rešitve za informirane odločitve pravi, da se lahko zgodi, da aplikacija posameznega izdelka ne bo našla ali pa bodo prikazani podatki o sestavi živila drugačni od dejanske sestave, saj se izdelki hitro spreminjajo. V takem primeru poziva uporabnike, da s posebno funkcijo v aplikaciji pošljejo fotografije živila, ki jih bo nato VešKajJeš ekipa uporabila za dopolnitev baze. Na ta način bodo dopolnjeni podatki dostopni ne le posameznemu uporabniku, temveč vsem uporabnikom. Hkrati upa, da trgovci potrošnikov ne bodo ovirali pri uporabi aplikacije, ampak bodo celo sami pošiljali podatke o izdelkih, ki jih imajo na svojih policah in s tem soustvarjali ažurno bazo živil.

Foto: SD

Mnogi so prepričani, da se prehranjujejo zdravo, nato pa presenečeni, ko aplikacija sestavine izbranega živila prikaže z rdečim semaforjem, kar pomeni, da jih je preveč.

Spodnje Podravje, Slovenija • Projekt opremljanja slovenskih plezališč

Kakšni opremi plezalci zaupajo svoje življenje?

Športno plezanje, tako tekmovalno kot rekreativno, doživlja pravi razmah. Naravna plezališča so zato vse bolj obiskana in obremenjena, to pa prinaša tudi nekaj težav.

Na Planinski zvezi Slovenije (PZS) so opomnili, da se je slovenska naravna plezališča začelo opremljati v daljnih sedemdesetih letih prejšnjega stoletja: »Večina je plod dela zagnanih opremljevalcev, ki so pogosto sami prispevali svedrovce in sidrišča ter porabili nešteto ur, da lahko danes v Sloveniji plezamo v več tisoč smereh, z vse večjim obiskom pa rastejo tudi potrebe po vzdrževanju in pre-

opremljanju plezališč ter nadgradnji dela opremljevalcev.«

K oskrbovanju plezališč so resda zavezani na PZS, vendar so odvisni od finančnih sredstev Fundacije za šport, sponzorskih sredstev in prostovoljnega dela posameznikov. Že pred časom so opozorili, da takšna ureditev pri sedanjem trendu naraščanja popularnosti športnega plezanja ni več ustrezna, in po zgledih iz tujine zagnali projekt

Opremimo slovenska plezališča (OSP). S pomočjo donacij želijo zagotoviti trajnostni razvoj plezališč, poskrbeti za varnejše plezanje ter zmanjšati negativen vpliv plezalcev na naravo in okoliške prebivalce, opremljevalcem pa omogočiti primerno plačilo. Pripravljajo uradno bazo slovenskih plezališč s podatki o smereh, opremi v smereh in opravljenih posegih, vzpostavili bodo mrežo regionalnih koordi-

natorjev in strokovno skupino za opremljanje plezališč.

Zakaj Ravna gora čez mejo pri plezalcih ni priljubljena

Kako je z opremljenostjo nam najbližjih naravnih plezališč, smo povprašali predsednika Plezalnega kluba 6b Ptuj Viktorja Bombeka. »Večja plezališča oz. tista, ki so bolj

Se boste akciji pridružili?

Posamezniki lahko v sklad prispevajo z nakazilom, PayPal donacijo, SMS-sporočilom PROJEKTOSP5 na telefonsko številko 1919 ali z nakupom majice in ščetke za oprimke z logotipom projekta Opremimo slovenska plezališča. Klubi, podjetja in organizacije lahko prispevajo z nakazilom ali v stvarnih sredstvih, potrebnih za opremljanje smeri in delovanje sklada.

Ptjuju najbližja je Sernčeva skala

V Sloveniji imamo okoli 120 urejenih naravnih plezališč (največ, se razume, na Gorenjskem) in več kot 5.500 opremljenih plezalnih smeri. V Spodnjem Podravju ni nobenega naravnega plezališča, nam najbližja so: Boč (20 smeri), Šeginov potok (pri jami Belojači pri Makolah, 10 smeri), Šoder graben (blizu Starega gradu, 25 smeri), Sernčeva skala (pri Framu, 11 smeri), Gromberg (11 smeri) in Buncove skale (pri Smartnem na Pohorju, 47 smeri). Težavnost naštetih plezališč je v razponu od 4a do 8a+.

Lani v povprečju zavrtali dva svedrovca na dan

V lanskem letu se je v Sklad slovenskih plezališč steklo skoraj 24 tisočakov: 15.057 evrov je prispevala Fundacija za šport, 8.933 evrov so predstavljale donacije posameznikov, klubov in podjetij. Sredstva sklada so porabili za nakup svedrovcev, vršnih vponk, vrtalnika ter razne potrošne robe in permanentnih kompletov. Lani so v okviru projekta Opremimo slovenska plezališča skupno preopremili 135 plezalnih smeri. Zavrtali so 746 svedrovcev, zamenjali 78 sidrišč in namestili 93 fiksni kompletov, za plačilo dela so izplačali 3.192 evrov.

Foto: Andrej Trošt

Množičneje obiskana plezališča so praviloma bolje opremljena od manjših, lokalnih.

obiskana, so načeloma dobro oz. relativno dobro opremljena. Bolj kot pa so lokalna, slabše so opremljena. Poleg slovenskih plezališč nam je blizu tudi Ravna gora oz. Cvetlin na Hrvaškem, a tam skorajda ne plezamo – prav zato, ker je plezališče zelo slabo urejeno,« je povedal.

Kljub temu je opomnil, da je za varnost na plezališčih ključen človeški faktor: »Vsa plezalna oprema je tako močno predimenzionirana, da preprosto ne more zatajiti. Vedno, ko se zgodi napaka, gre za človeški faktor in ne za opremo. Morda bi kak res zelo zarjavel svedrovec komu uspelo izpultiti iz stene, to se tu in tam celo zgodi, vendar pa plezalci nikoli nismo zavarovani samo na enem svedrovcu. Ni se še zgodilo, da bi se kdo resneje poškodoval zaradi opreme.«

Eva Milošič

Ptuj • Razstava Umetniki in umetnice ptujske rodbine Kasimir Oeltjen

Rudijevo srce za umetnost in Ptuj

Do začetka septembra je v Salonu umetnosti na Ptujju na ogled razstava Umetniki in umetnice ptujske rodbine Kasimir Oeltjen, ki so jo odprli 25. aprila. Zbirka obsega 23 dragocenih del, ki jih je Rudi Ringbauer, velik ljubitelj umetnosti, zbiratelj, aforist in zaslužni občan MO Ptuj, doniral ptujskemu muzeju.

Razstavo umetnin, ki izvirajo s konca 19. stoletja in iz prve polovice 20. stoletja, je postavila kustosinja galeristka Stanka Gačnik.

V Pokrajinskem muzeju Ptuj–Ormož so hvaležni za donacijo 23 del. Ne bo pa šlo za začasno razstavo, saj bodo v kletnih prostorih Salona umetnosti uredili stalno zbirko z napisom, kdo je dela doniral, je povedal direktor PMP–O Aleksander Lorenčič in na odprtju razstave predstavil donatorja. „Rudi Ringbauer je rojen v Murski Soboti, od leta 1968 do 1991 je delal kot sodnik na Ptujju, vmes pa je dve leti poučeval v Ekonomski šoli Ptuj. Napisal je štiri knjige aforizmov, v katerih se ukvarja s takšno ali drugačno resnico – od božje, preproste in gole resnice je prišel do popolne resnice. Znan je tudi po esejističnem delu Moj prepričanje z bogom – in malo za šalo, malo zares: glede na to, da Rudi pozna popolno resnico, je verjetno zmagal Rudi. Aktiven je bil že v študentskih delih, zaradi objave sati-

Z odprtja razstave Umetniki in umetnice ptujske rodbine Kasimir Oeltjen, donacija Rudija Ringbauerja ptujskemu muzeju

ričnega dela v študentskem glasilu je izgubil štipendijo in bil pogojno obsojen. O tem piše v svoji biogra-

fiji, pa tudi sam rad pove in razloži to dogajanje. V čast mi je, da sem ga v preteklih letih bolje spoznal, je izjemen človek,“ je povedal Aleksander Lorenčič.

Umetnine zbira še naprej

„Z užitek sem poplačan za vse zbirateljsko delo. Lepo je dajati, ker tisti, ki daje, prav tako ima. Zbiranje je ljubezen do lepega. V slikah, grafikah sem vedno in še vedno neizmerno uživam. Kamorkoli po svetu sem šel – pa sem videl pol sveta –, vedno sem obiskal galerije. Zame je bil čas, prebit v galeriji, vedno prekratek. Še vedno pa doma hranim več kot sto umetnin. Tiste najlepše, ki so mi zelo pri srcu, sem si celo izposodil

z reverzom iz podarjene zbirke, da bom še naprej užival v njih. Zbiram pa še naprej, na letošnjem Jurijevem sejmu sem kupil dve leti sliki – gorenjski motiv in vojvodinsko ravnico,“ pove Rudi Ringbauer, ki ima tudi veliko lepih besed o razvoju galerijske dejavnosti na Ptujju: „Nujno pa bo urediti dostop do Galerije mesta Ptujja z dvigalom, saj starejši težko pridejo po toliko stopnicah do galerije. Dvigalo je obljubil že prejšnji župan, upam, da bo to sedaj uredila nova županja. Galerija potrebuje tudi dobro vodstvo, da bo živila. Ptuj potrebuje galerije, mesto bo čez 50 let biser turizma. Ptuj je poezija, nekoč bo znal izkoristiti vse to, kar ima, to je moja prognoza.“

MG

Ptuj • Izmenjava rabljenih oblačil in modnih dodatkov

Jaz tebi – ti meni

V Centru interesnih dejavnosti (CID) Ptuj so pripravili izmenjavo rabljenih oblačil in modnih dodatkov Jaz tebi – ti meni. Pomladno-poletno garderobo je bilo tako mogoče osvežiti tako na naravi kot denarnici prijazen način.

Zanimanja za izmenjavo rabljenih oblačil in modnih dodatkov je tako na Ptujju kot drugje po Sloveniji vse več.

Prvi tovrstni dogodek so v CID Ptuj pripravili leta 2012, zdaj navedno priredijo dve izmenjavi letno. Projekt Jaz tebi – ti meni je bil tudi tokrat del Evropskega tedna mladih, sovpadel je tudi s tednom, ki mu v svetu pravijo Fashion Revolution Week. Na zadnji izmenjavo so povabili tudi posebni gostji; modna oblikovalka Sabina Hameršak je obiskovalcem delila nasvete o dobrih kombinacijah, kreativnih predelavah in popravkih oblačil, umetnica ličenja Andreja Belšak pa je ponujala tako nasvete kot poteze čopiča. Projekt je imel dobrodelno noto: oblačila, ki novih lastnikov niso našla, so organizatorji podarili ptujski Varni hiši ter ptujski namestitveni enoti za brezdomce, ki deluje pod okriljem programa Kamra društva Ars Vitae.

Vodja projekta Jaz tebi – ti meni Mateja Lapuh iz CID Ptuj je povedala, da je projekt nastal iz želje po odgovornem ravnanju s tekstilom in iz kljubovanja konvencionalno potrošniškemu vedenju: »Gre za mešanico druženja, solidarnosti in koristnega medsebojnega sodelovanja. Danes so oblačila na voljo po zelo nizkih cenah in pogosto se zgodi, da impulzivno kupimo oblačila, obutev ali nakit, ki jih uporabimo le nekajkrat ali celo nikoli. Pri tem velikokrat podpiramo neetične poslovne prakse velikih korporacij, ki se ne zmenijo kaj prida za onesnaževanje, ki ga zakrivi tekstilna industrija, ter delovne in ekonomske pogoje svojih delavcev.« Na izmenjavo oblačil, obutev in modnih dodatkov lepo vabljeni spet jeseni!

EM

Rudi Ringbauer

ima veliko srce za umetnost, za Ptuj, predvsem pa je velik človek. Kot je povedal, nima dedičev, ki bi to razumeli, pa tudi preveč je bilo teh del, da bi jih lahko še hranil doma. Zato se je odločil, da jih donira, da jih ljudje vidijo, ker je čisto drugače, če so umetnine razstavljene, kot če so shranjene na omari, za omaro, pod posteljo in še kje.

Užival je že ob postavitvi donacije v Galeriji mesta Ptuj (mestu je namreč poklonil 300 del novejših avtorjev), kot je užival tudi ob odprtju donirane zbirke starejših del muzeju. V mladosti je tudi sam odlično risal, nikoli pa ni znal slikati, ker ni znal z barvami, da bi slika zaživela. Tako dobro je risal, da so portreti madžarskih velmož, ki jih je narisal, v osnovni šoli viseli na steni.

Ptuj • Peta samostojna razstava Otmarja Gaiserja

Likovni ustvarjalec z občutkom do narave

Ptujski ljubiteljski slikar Otmar Gaiser je 25. aprila samostojno razstavo odprl v hotelu Mitra na Ptujju. Na ogled pa je tudi njegova razstava v Podlehniku. Njun pomen je še toliko večji, ker za vse poskrbi sam, tudi ni član nobene od likovnih sekcij. Zadovoljen je, da je s svojimi deli vzbudil zanimanje tudi med akademskimi slikarji, ne samo med ljubitelji likovne umetnosti.

Risati je začel že zelo zgodaj, a nikoli ni bilo dovolj časa, da bi se mu bolj resno posvetil. Pred štirimi, petimi leti pa je končno napočil čas tudi za resno spopadanje z likovnim ustvarjanjem. Njegova najljubša tehnika je akril, pred tem pa se je, kot sam pove, „mučil“ z akvareloom, pa tudi z drugimi teh-

nikami. „S to tehniko pa lahko doživljam, spreminjam svoja dela; eno od del, ki ga tudi razstavljam v Mitri, sem tik pred razstavo povsem prenovil, ker sem imel druge občutke, ker sem si to lahko privoščil. Ta tehnika tudi malo podpira lenobo, slikaš lahko dlje časa, daje možnosti in je zelo hvaležna tehnika. Kar pa zadeva motiviko, ozreti se je treba samo okoli sebe, v naravo, v njen čas prebujanja, cvetenja. To te ne sme pustiti neodzivnega. Ker če se ne odzoveš na ta razcvet, na to prebujanje narave, to njeno preoblikovanje, ko je vsak dan nekaj novega, potem je s teboj nekaj narobe. Vprašati se moraš, kaj,“ svoje slikanje, izbor tehnike in motivike predstavi Otmar (Pati) Gaiser, ki je, če je treba, prebije pri eni sliki tudi do tri dni, jo podoživlja,

V hotelu Mitra razstavlja ljubiteljski slikar Otmar Gaiser.

Foto: Črtomir Goznik

prenavlja, kot da se ne bi zavedal, da jo je na nek način pred tem že dokončal. Človeka pa na njegovih slikah ne bomo našli, odgovor je povsem enostaven – ker mu zameri, kaj počne s to naravo. S svojimi deli pa pomaga blažiti človeške stiske. Prav razstava v Podlehniku je imela dobrodelno noto. To ga kot ustvarjalca duhovno bogati, da lahko s svojimi slikami, s svojim doživljanjem narave tudi nekemu pomaga. Prvenstveno pa ustvarja zaradi sebe, svoje duše in potrebe po tem izrazu, lastnem občutenju narave, njene lepote, ne zaradi prodaje. Tudi zato ima njegova izraznost prosto pot, dela tisto, kar mu je všeč.

Razstava bo v hotelu Mitra na ogled do konca maja.

MG

www.tednik.si

Štajerski tednik - časopis z najboljšimi regijskimi zgodbami

na spletu z aktualnimi novicami vsak dan!

Da boste izvedeli prvi!

Štajerski **TEDNIK**

Spuhlja • Pri Toplakovih dvojni jubilej

Praznovala Marija in Alojz

Pri Toplakovih v Spuhlji so letos zaznamovali dvojni jubilej: Alojz Toplak je pred dnevi dočakal častitljivih 90 let, s soprogo Marijo pa sta februarja praznovala 60 let, odkar sta si pred matičarjem zaobljubila večno zvestobo.

Marija in Alojz Toplak v družbi sina Rada Toplaka in hčerke Silve Šmigoc

Alojz Toplak je bil rojen 19. aprila 1929, njegova soproga Marija 3. junija 1937. Poročila sta se 1. februarja 1959. Dom in družino sta si ustvarila na Marijini domačiji v Spuhlji 43. V zakonu sta se jima rodila sin Rado in hčerka Silva. Danes ju poleg petih vnukov, to so Gregor, Matjaž, Mateja, Tina in Tadej, razveseljuje enako število pravnukov: Nika, Ališa, Žiga, Tim in Taj. Mama in babica Marija ni bila zaposlena, skrbela je za družino in gospodinjstvo. Oče in dedek Alojz, danes 90-letnik, je svoja najaktivnejša življenjska leta preživel v nekdanjem ptujskem Agisu. Najprej je bil na delovnem mestu kontrolorja, nato je bil vodja skupine varilcev. Leta 1990 se je upokojil. Zakonca Toplak sta skrbela tudi za manjšo kmetijo. Alojz pri svojih 90 še danes marsikaj postori okoli hiše, v sadovnjaku, na vrtu ali njivi. Sinu Radu pomaga pri delu v vinogradu. „Delo me drži pokonci. Pomembno je, da se človek giblje. Kljub svojim letom sem ves čas aktiven, vedno si poiščem neko zaposlitev: doma okoli hiše, na braj-dah, v sinovem vinogradu ...“ je povedal nasmejan in poln življenjske energije. Dodal je, da kaže, da imajo dolga leta življenja v rodu. Njegov oče je dočakal 91 let, brat Marko jih danes šteje polnih 92. Visok dvojni jubilej sta zakonca Toplak skupaj z družino in sorodniki praznovala zadnji nedeljo v aprilu, ko so se zbrali na družinskem kosilu. (MZ)

Dornava • Spomladansko čiščenje okolja

Naleteli na dve črni točki

V občini Dornava so tudi letos tradicionalno priredili spomladansko akcijo čiščenja okolja.

Največ odpadkov so pobrali ob obronkih cest, ob cesti Dornava-Borovci, ob cesti ob železnici in v gozdovih. Našli so tudi črno odlagališče v Polenčih, od pokopališča proti Lasigovcem, veliko odloženih stvari je bilo tudi v Preradu pri bivalniku Jakopanec. Akcije čiščenja okolja se je skupno udeležilo nekaj manj kot 160 občanov, med njimi kar nekaj otrok. Akcija je bila organizirana po posameznih vaških skupnostih: Dornava, Žamenci, Mezgovci in Polenšak. Pobrali so okoli 700 kg odpadkov. (MZ)

Ptuj • S proslave ob prvem maju

Delavski boj se nadaljuje!

Na parkirišču pod gradom je 30. aprila potekala osrednja prvomajska proslava v MO Ptuj. Že po tradiciji je zaigral pihalni orkester Ptuj pod vodstvom Fredija Simoniča.

Hladno in deževno vreme je v šotor, vsaj v začetnem delu praznovanja, privabilo majhno število ljudi. Pozdravila jih je županja Nuška Gajšek. Poudarila je, da je prvi maj praznik, ki nas vedno znova opominja, da smo si vse pravice, ki jih imamo, zelo zelo težko izborili, zato ne smemo pustiti, da nam jih kdo odvzame. „Žal se ta boj še ni končal, ne glede na to, koliko se borimo. Še veliko dela nas čaka – zdi se, da vedno znova in vedno bolj,“ je sklenila.

Prvi maj je za slovenske delavce poseben čas že skoraj 130 let. Začelo se je v času, ko so ga za svojega prvič vzele najnaprednejše delavske organizacije v Severni Ameriki in Evropi. Tudi danes, skoraj že v tretjem desetletju 21. stoletja, še vedno zahtevamo uresničitev ideje naprednih ljudi izpred 200 let po tem, da moramo biti delavke in delavci deležni treh osmic: osmih ur dela, osmih ur prostega časa in osmih ur počitka. „Kako daleč smo danes od teh osmic, od te pionirske delavsko sindikalne kraljice! Danes, ko bi marsikdo pričakoval, da so inovacije z začetka prve industrijske revolucije daleč za nami! Osemurni delavnik smo na Slovenskem uvedli po koncu I. svetovne vojne. Zadnja desetletja liberalizacije in privatizacije ter zahtev po bolj prožnem in voljnem, skromnem in pokornem delavstvu so spet pripeljala na to izhodišče. Spet pravimo, da je treba skrajšati delovni čas in počlovečiti delovne razmere, da nam ostane še kaj življenja. Opozoriti je treba, da današnje liberalnokapitalistične ureditve nismo izbrali. Takemu režimu se je treba upreti. V času skoraj neznosne zasičenosti z informacijami nimamo več izgovorov, da nismo vedeli. Da bi Sloveniji, članici OECD, kluba najbogatijših držav sveta v 21. stole-

Foto: Crtomir Goznik

Kres je tudi letos zagorel na Panorami, kjer so postavili prvomajsko drevo, visoko 20 metrov.

tju, postavili izzive za izboljšanje življenja mladih in starih, imamo še dodatno veliko odgovornost, kaj bomo naredili za soljudi na tem svetu. Se bomo zaprli v lastne ograje in upali, da se nam globalni človeški tokovi izognejo? Šele

ko obračunamo s seboj, lahko od političnih in gospodarskih voditeljev zahtevamo, da se odpovedo neoliberalni poti, poti grobega izkoriščevalskega kapitalizma, in zahtevamo drugačno pot: pot sonaravnega življenja, kakovostne-

ga dela in ureditve, ki bo v prvo vrsto postavila življenje in delo, človeka, ne le oplajanje zasebnega kapitala. Vsi smo torej odgovorni za uresničevanje našega starega cilja: dostojnega življenja in dela zase in za druge, za bližnje in tudi neznanke. Sindikat je eno naših delavskih sredstev, poslužimo se ga, saj ne zahtevamo nemogočega. Delavski boj se nadaljuje,“ je bil kritičen Mirsad Begić, predsednik Svobodnega sindikata Slovenije. Slovenski delodajalci so med najbolj inovativnimi kršitelji zakonodaje. V sindikatih že dolgo govorijo o tem, da je nadzornih institucij, ki naj bi nadzirale delodajalce, premalo. V Sloveniji tudi ni preventivne zakonodaje, ki bi delodajalce odvrčala od kršitev.

Foto: Crtomir Goznik

Slavnostni govornik Mirsad Begić, predsednik Svobodnega sindikata Slovenije

Predpraznično druženje je ne glede na vreme doseglo svoj namen, saj se je prireditveni prostor po uradnem delu sčasoma le napolnil.

MG

Žetale • 21. Gozdarski praznik Žetale

Cepini avgusta branijo naslov državnih prvakov

Na 21. Gozdarskem prazniku Žetale, ki ga je na prireditvenem prostoru za Osnovno šolo Žetale organiziral Strojni krožek Žetalanec, se je na gozdarskem tekmovanju v različnih spretnostih pomerilo 20 tekmovalcev.

Tekmovalci so sestavili šest tričlanskih ekip, dva sta tekmovala le posamično. Ekipno so tudi letos slavili Cepini (Toni Butolen, Slavko Širec in Izidor Štajnberger), kar pomeni, da prehodni pokal ni zamenjal lastnikov. Cepini so se z novo zmago uvrstili na državno gozdarsko tekmovanje lastnikov gozdov, ki bo konec avgusta na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu Agra v Gornji Radgoni. Ekipa si je tako prislužila možnost ubraniti lani pridobljen naslov državnih prvakov.

Drugo mesto je na žetalskem gozdarskem tekmovanju osvojila skupina De Hardvesters (Klemen Butolen, Matjaž Butolen in Janez Kojc), tretje pa Grče (Poldi Gajšek, Robi Jus in Mitja Širec). Drugo leto

zapored so tekmovali tudi dijaki Srednje lesarsko-gozdarske šole Maribor in za las zgrešili ekipno tretje mesto. Posamezno se je najbolje odrezal Toni Butolen, drugi je bil Slavko Širec in tretji Rok Rotman.

V izbirni disciplini obračanja letve in menjave verige je bil najhitrejši Toni Butolen, v kombiniranem rezu je bil najspretnější Slavko Širec, v preciznem rezu Poldi Gajšek, v zaseku in podžaganju Danilo Pulko, pri kleščenju Izidor Štajnberger, pri podiranju na balon pa je bil najhitrejši Viktor Žerak. Najspretnější gozdarji so prejeli pokale, čestital jim je tudi župan občine Žetale Anton Butolen, vsi tekmovalci pa so prejeli sponzorska darila.

Foto: EM

Gozdarji so se pomerili v šestih tekmovalnih disciplinah.

Četrti blagoslov traktorjev in kmetijske mehanizacije

Predsednica žetalskega strojnega krožka Petra Plajnišek je povedala: »Zaposleni za Zavoda za gozdove RS so tudi letos sodelovali kot sodniki in poskrbeli za strokovni del tekmovanja. Po tekmovanju in podelitvi nagrad je sledil še četrti blagoslov traktorjev, kmetijske mehanizacije in traktoristov. Opravil ga je naš farni župnik Ciril Čuš. S simboličnimi nagradami smo nagradili lastnike najmlajšega in najstarejšega ter najmočnejšega in najšibkejšega traktorja.«

Vodja Strojnega krožka Žetalanec Izidor Štajnberger je poudaril, da so gozdarska tekmovanja izjemnega pomena: »Tu vse poteka pod nadzorom, oprema je takšna, kot mora biti, torej se ne more nikomur nič zgoditi. Glede na to, koliko je nesreč v gozdu, bi bil vesel, ko bi se za takšna tekmovanja zanimalo več ljudi.«

Eva Milošič

Cirkulane • Občina bogatejša za knjižno hiško

Maš-daš! Vzemeš-nücaš!

V Cirkulaneh je bilo mogoče zadnji aprilski petek pozno popoldne (poleg vetra) slišati tudi šelestenje knjig. V fitnes parku je namreč potekala otvoritvena slovesnost ob odprtju knjižne hiške in na novo urejene knjižnice.

Foto: LKM

Posebno zanimanje na slovesnosti je zbudila knjižna hiška oz. izmenjevalnica knjig na prostem. Tovrstne lesene hiške niso redkost; razširjene so kar v 70 državah, poznamo jih kot »Little Free Library«. Cirkulanska hiška je dobila tudi svoje ime: »Maš-daš! Vzemeš-nücaš!«. Odslej bodo lahko mimoidoči bralci pokukali v hiško, si izposodili kakšno knjigo in jo po uporabi vrnil. Prav tako lahko vsak pusti v hiški kakšno svojo knjigo.

Program otvoritve je povezovala domačinka Mira Petrovič, pobudnica ideje. Ob predstavitvi je poudarila, da hiške »ne smemo uporabljati kot odlagališče zelo starih, vlažnih in uničenih knjig«. Slovesnost so pospremili učenci OŠ Cirkulane-Zavrč, za glasbeni utrinek pa je poskrbel član tamburašev. Navzoče sta pozdravila županja Antonija Žumbar in direktor ptujске knjižnice Matjaž Neudauer. Kot idejne snovalke so pri projektu sodelovale tudi članice humanitarnega kluba Soroptimist.

Program se je nato nadaljeval na sedežu društvene knjižnice (KD Cirkulane), kjer so si navzoči ogledali knjižni izbor, hkrati pa z vpisnico postali člani. Knjižnica bo po »stari« tradiciji imela zanimiv delovni čas: odprta bo dve nedelji v mesecu, v času med rano in pozno mašo.

Laura Kumer Mohorko

Ptuj • Little Free Library

Mala knjižnica pred ŠC

Pred natanko letom dni so na Ptujju začeli postavljati majhne, lične knjižnice na prostem. Little Free Library je projekt, ki ga izvajajo v kar 70 državah sveta. Svojo mini knjižnico so v tednu, ko smo praznovali mednarodni dan knjige, dobili tudi ptujski dijaki.

Foto: Črtomir Goznik

Lani aprila so članice Soroptimist kluba Ptuj postavile pet mini lesenih hišk. Od takrat do danes so njihovo mrežo razširili tudi v okoliških občinah, konec aprila pa ptujskemu seznamu dodali še eno. V čast temu dogodku so na Ekonomski šoli ŠC Ptuj pripravili posebno, simpatično slovesnost. Odprtja knjižnice pred ptujskim ŠC so se udeležili vodja projekta Little Free Library Tjaša Mrgole Jukič, županja Nuška Gajšek, direktor ŠC Ptuj Oton Mlakar, ravnateljica Ekonomske šole Darja Harb in številni dijaki. Ti so s knjigami, ki so jih zbrali s pomočjo ptujске knjižnice in Antikvariata v Prešernovi ulici na Ptujju, napolnili malo knjižnico na prostem.

Kot je povedal direktor Oton Mlakar, bi bilo smiselno, da bi se vsak med nami vprašal, koliko dejansko beremo. Prepričan je, da mora mlade med drugim k branju spodbujati tudi šola, in s tem projektom so korak bližje k temu.

Sredstva za postavitev hiške so priskrbele članice Soroptimist kluba Ptuj, pomembno zaslug, da stoji prav na tem mestu, pa ima učiteljica Marjana Rajh, ki je vzpodbudila postavitev pred ptujskim Šolskim centrom.

Mini knjižnica pred Šolskim centrom je opremljena z ilustracijo iz knjige Kdo je napravil Vidku srajčico.

Dženana Kmetec

Ptuj • Premiera igre Rztresenca dramske sekcije KD Rogoznica

Občinstvo je bilo navdušeno

Kulturno društvo Rogoznica letos praznuje 60-letnico aktivnega delovanja. Znano je po več odmevnih prireditvah. V društvo je včlanjenih okrog 150 članov, ki delujejo v sedmih različnih sekcijah, najmlajša med njimi je dramska sekcija, ki je ponovno začela delovati pred dvema letoma.

Od takrat do danes so se njeni člani na letnih koncertih KD predstavljali predvsem s krajšimi nastopi. 25. aprila letos pa so začeli pisati novo obdobje v svojem delovanju, saj so premierno uprizorili igro Rztresenca po zgodbi A. Kotzebue. Na predpremiero so povabili že na velikonočni ponedeljek. Obe predstavi sta bili zelo dobro obiskani, ljudje navdušeni, kar je za glavne akterje igre in za celotno dramsko sekcijo zagotovo izjemnega pomena, da bodo občinstvo še razveseljevali naprej.

Kot je povedala mentorica in režiserka Blanka Širovnik, ki se je režije lotila pogumno, brez slehernih izkušenj, a z izjemno podporo vseh igralcev in vseh drugih, ki so zaslužni za postavitev igre, je bila želja po igranju tista, ki je premagala vse. Na koncu jim je uspelo. Ogromen aplavz občinstva je največja nagrada za ves trud in požrtvovalnost, ki so jo vložili v svoj prvi samostojni projekt. V igri Rztresenca nastopata vojna veterana, stotnik in major, ki sta še vedno čila in polna življenja, polna bahavosti s preteklimi zmagami, z velikim veseljem tudi obujata dogodivščine iz vojnega obdobja. Ker pa sta oba pozabljiva in rztresena, se igra zaplete, povrhu pa sta tu še pobožna stotnikova hči in postaven majorjev sin, ki dokazuje, da ljubezen ne pozna meja. V vlogi Milke nastopa Jana Godec, Janko je Rene Fekonja, stotnik Andrej Kokol, major pa Vid Lačen.

Igra Rztresenca ima za dramsko sekcijo oz. celotno KD Rogo-

Foto: Črtomir Goznik

Glavni protagonisti igre Rztresenca (z leve): Rene Fekonja, Jana Godec, Andrej Kokol ...

Foto: Črtomir Goznik

... in Vid Lačen

znica še poseben pomen, saj so jo Rogozničani uspešno igrali že daljnega leta 1921. To jim je razkril plakat iz ene diplomske naloge, ko so iskali besedilo za svojo prvo igro.

Premiero si je 25. aprila ogledal tudi strokovni ocenjevalec. Po koncu nastopa jim je povedal, da se jim vidi, da so začetniki v gledališki igri, da pa so dobro izbrali tekst za svojo prvo igro, ki so se je dovolj prepričljivo in dobro lotili. S svojo igro naj nadaljujejo in naj bodo ponosni na svoje delo. Režiserka Blanka Širovnik je povedala, da si bodo sedaj malo odpočili, čim prej pa se želijo predstaviti še v Kicarju in Podvincih.

MG

Ptuj • Regijsko srečanje otroških gledaliških skupin

Predstave za večjo samozavest otrok

V MG Ptuj je konec aprila potekalo regijsko srečanje otroških gledaliških skupin pod naslovom Gremo v gledališče 2019, na katerega je povabila ptujska izpostava JSKD.

Na Ptujju se je predstavilo osem izbranih predstav s Ptujskega, Ormožja, Lenarta in Slovenske Bistrice, ki so po kakovosti in izvirnosti popolnoma enakovredne preostalim otroškim predstavam po Sloveniji.

„Pod gledališko in lutkovno dejavnost se je v sezoni 2017/2018 na Srečanje otroških gledaliških skupin prijavilo kar 250 skupin. Številčno produkcijo ustvarjajo skupine iz urbanih središč kot tudi iz perifernih manjših krajev in vasi. Večinoma gre za vrtčevske in šolske skupine, nekaj pa je tudi skupin, ki delujejo v okviru lokalnih kulturnih društev. Po ogledu vseh prijavljenih predstav v vsaki koordinaciji regijski selektorji izberejo predstave, ki se predstavijo na regijskih srečanjih. Izbrane predstave si ogleda državni selektor, ki nato opravi izbor za državno srečanje otroških gledaliških predstav Slovenije. Letos bo potekalo 4. in 5. junija v Novem mestu. Trenutno potekajo po Sloveniji regijska srečanja,“ je povedala Ana Ruter, državna

selektorica za otroške gledališke predstave v sezoni 2018/2019.

Pri izboru predstav se selektorji držijo meril, ki se nanašajo na kakovost mentorskega dela z otroki, na ustvarjalni delež in sodelovanje otrok pri sami predstavi ter celovitost in izvirnost predstave. „Ves čas pa imamo v mislih, da namen

otroške gledališke dejavnosti ni ustvarjanje prihodnjih slovenskih igralcev, ampak da mladim pomaga do večje samozavesti, pri razvoju govornih sposobnosti in odpravljanju strahu pred javnim nastopanjem. Predvsem pa oder ponuja prostor za neomejeno kreativnost in svobodno izražanje, ki

si ga mladi želijo in zaslužijo, pa je še posebej izpostavila Ana Ruter. Pohvalila je kakovost in izvirnost „ptujskih“ otroških gledaliških predstav, ki v ničemer ne zaostajajo za drugimi otroškimi predstavami v Sloveniji, ni pa predstavila zaključne ocene.

MG

Foto: Črtomir Goznik

Na regijskem srečanju otroških gledaliških skupin se je predstavilo osem izbranih predstav.

Slovenske gorice • Evropski projekt gradnje kolesarskih poti izven cestišč

Od Šentilja do Sv. Jurija ob Ščavnici

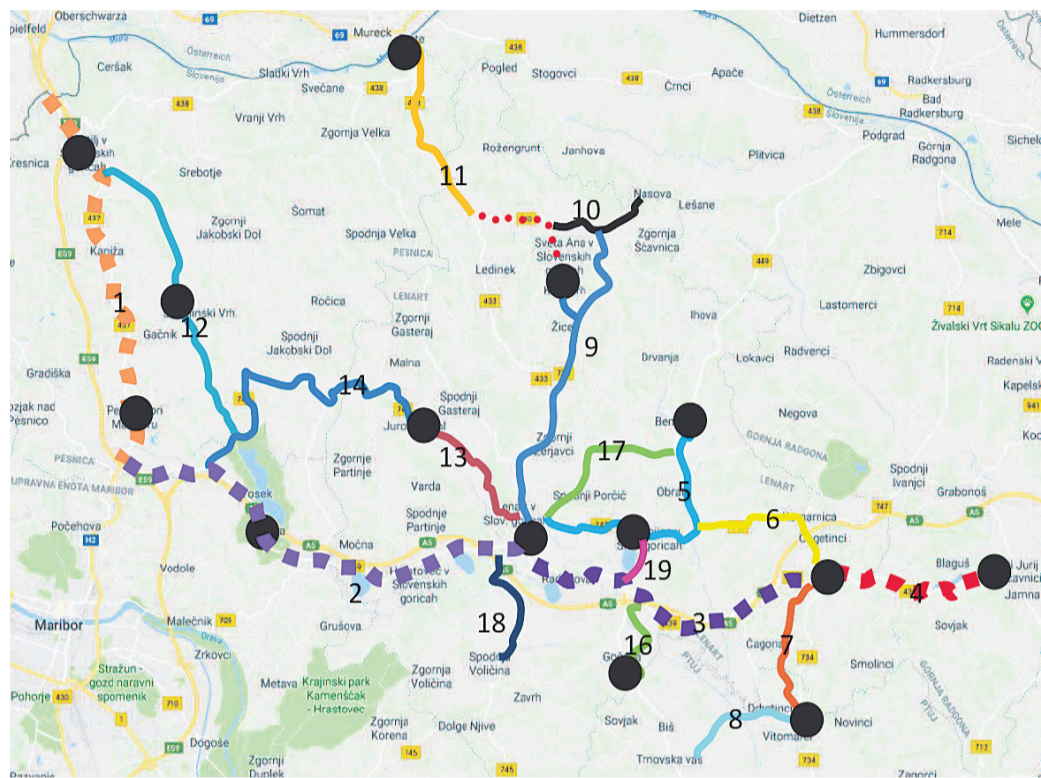
Na območju, ki je v pristojnosti Razvojne agencije Slovenske gorice, bo novozgrajena kolesarska mreža dolga skoraj 124 kilometrov, celotna vrednost pa znaša dobrih 15 milijonov evrov.

Razvojna agencija Slovenske gorice je s projektom kolesarskih povezav na svojem območju uspešno kandidirala na razpisu Evropskega sklada za regionalni razvoj, kjer ni več denarja za ceste in kanalizacijo. Celotna vrednost znaša dobrih 15 milijonov evrov, iz evropskih sredstev bodo dobili 9,5 milijona evrov, slabe štiri milijone bo dodala država, razliko pa bodo prispevale občine partnerice v projektu.

Ker se hkrati gradi tudi državni sistem kolesarskih povezav, gre pravzaprav za dva projekta, ki se med seboj navezujeta oziroma prepletata, s tem da naj bi državnega v celoti financiral direktorja za infrastrukturo. Občine bodo z realizacijo projekta lahko nove trase povezale s svojimi že obstoječimi. Do konca leta 2022 naj bi tako Slovenske gorice pridobile več kot 170 kilometrov kolesarskih poti. Novozgrajena kolesarska mreža bo na območju območnega razvojnega partnerstva Slovenske gorice dolga skoraj 124, na območju Prelekije pa 50 kilometrov.

Tanja Vintar, direktorica Razvojne agencije Slovenske gorice: »Trase za kolesarske poti so načrtovane zelo različno. Veliko bo novogradenj, ki bodo tekle neposredno ob regionalnih cestah ali povsem izven njih, po lokalnih

- Naselja
- Trasa navezana na CPS Maribor, Lenart, G. Radgona, Radenci, Ptuj
- ⋯ Obstoječa trasa
- Trase v sklopu državne kolesarske mreže (Pravilnik o kol. povezavah)

Karta kolesarskih povezav na območju ORP Slovenske gorice z delom državne kolesarske mreže

poteh, torej bodo ločene od cest, po katerih vozijo avtomobili, kar sodi med evropske cilje. Tam, kjer to ni mogoče, posebej v središčih naselij, pa bomo kolesarsko pot

označili na samem cestišču. Financiranje slednjega ne bo šlo iz evropske malhe, torej je v našem interesu, da čim manj tras poteka po cestiščih.

Ker ne smejo biti daljše od 20 kilometrov, so trase z občinami tudi tako oblikovali. V poštev so prišle tiste, ki se navezujejo na mesta, ki imajo sprejeto celostno prometno strategijo, to pa so Maribor, Ptuj, Lenart, Radenci in Gornja Radgona.

Kritična točka pridobivanje zemljišč

»Idejo smo začeli uresničevati lani, ogromno dela smo opravili v sorazmerno kratkem času in se uskladili z vsemi občinami, ki sodelujejo v projektu, zdaj je v pripravi javno naročilo za projektiranje tras. Do sredine prihodnjega

leta računamo, da bo dokončana projektna dokumentacija in da dobimo formalno potrditev za financiranje. Projekt smo razdelili na enajst sklopov, ki jih lahko financiramo ločeno in postopoma. Zavedamo se, da bo najbolj kritična točka pridobivanje zemljišč; izdelati bo treba katastrski elaborat, potem se bodo začeli pogovori z lastniki. Takrat bo kmalu jasno, kje so težave in kje bo treba trase prilagoditi. Seveda so občine že pri sedanjih trasah predlagale boljše rešitve, vendar se na koncu povsod gotovo ne bo izšlo po načrtih in bo treba iskati kompromise. Upam, da bodo ljudje razumeli, da gre za izjemno velik in pomemben projekt, tako za lokalno prebivalstvo kot za potencialne turiste, in da take priložnosti ne bomo več imeli.«

Senka Dreu

Foto: SD

Tanja Vintar, direktorica RASG: »Zavedamo se, da bo najbolj kritična točka pridobivanje zemljišč; upam, da bodo ljudje razumeli, da gre za izjemen projekt in da take priložnosti ne bomo več imeli.« 15 milijonov težek projekt bodo vodili na Razvojni agenciji Slovenske gorice s sedežem v Lenartu.

K projektu Razvojne agencije Slovenske gorice so pristopile občine članice, in sicer Benedikt, Cerkevjak, Lenart, Pesnica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij v Slovenskih goricah in Šentilj, pridružile pa so se še občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Jurij ob Ščavnici in Trnovska vas. S projektom se celovito pristopa k urejanju kolesarske infrastrukture po razgibanem območju Slovenskih goric.

Ptuj • Dan Oš Breg

Za igro ne potrebujejo mobilnih telefonov

Se je bolje igrati s prijatelji ali prosti čas preživljati ob igranju igrice na mobilnih telefonih? To je vprašanje, na katerega so šolarji OŠ Breg odgovorili na prav poseben način, s prireditvijo ob dnevu šole.

Osnovna šola Breg je minuli teden praznovala svoj dan. Ob tej priložnosti so kot vsako leto pripravili prav posebno prireditev, na kateri je nastopila večina učencev. »Naša šola sodeluje v triletnem poskusu novega koncepta Razširjenega programa vsebine v osnovnih šolah. Letošnjo prireditev ob dnevu šole smo zato posvetili enemu izmed sklopov, to je gibanje, ki gre z roko v roki z zdravjem in dobrim psihofizičnim počutjem. V dogajanje smo vključili vse naše učence,« je povedal ravnatelj OŠ Breg Milan Fakin. Športni utrip dneva šole so popestrili s pesmijo in plesom, v prireditvi pa so

Foto: DK

vključili različne aktivnosti, ki jih izvajajo v sklopu Razširjenega programa. Šolsko leto 2018/2019 je Fakin ocenil kot zelo uspešno. Na šoli je 294 učencev in okrog 45 delavcev, od tega 32 strokovnih delavcev. »Po številu smo med manjšimi ptujskimi šolami, to pa zato, ker nekateri niso znali premagati reke Drave. Pozna pa se tudi to, kar se je mestu dogajalo, da se je vse širilo na levem bregu, na desnem pa – tudi zaradi arheologije – očitno ne dovolj,« je prepričan Fakin. Kljub omenjenim težavam tega predela mesta pa je z razvojem šole ravnatelj zadovoljen.

Dženana Kmetec

Slovenija • Avtomobili z volanom na desni

Vozite lahko avto, s katerim prehitevanje ni mogoče

Tudi na spodnjepodravskih cestah je mogoče opaziti avtomobile z volanom na desni strani. Pa ste vedeli, da lahko razen angleških (no, ali pa avstralskih, japonskih, bocvanskih itd.) nosijo tudi slovenske registrske tablice?

Foto: CG

Ovir za registracijo vozila z volanom na desni strani v Sloveniji ni.

Na Javni agenciji RS za varnost prometa (AVP) so potrdili, da je registracija vozil z volanom na desni strani mogoča tudi v Sloveniji. Postopek je enak kot za druga vozila, je pa pri tem treba posebej pregledati svetlobno opremo oz. jo prilagoditi za desnosmerni promet. Koliko takšnih avtomobilov s slovenskimi registrskimi tablicami vozi po naših cestah, niso mogli povedati: »Iz homologacijskih podatkov ni razvidna razlika med vozili za levo- in desnosmerni promet.«

Avtomobili z volanom na desni se od tistih z volanom na levi tehnično sicer ne razlikujejo preveč, imajo pa drugače nastavljene sprednje žaromete, pri stopalkah nimajo naslona za levo nogo, stikala na armaturni plošči so na drugi strani, menjalnik pa ima enako shemo prestavljanja.

Ekstravagantne želje slovenskih voznikov žal niso povsem brez nevarnosti. »Vozniki vozil z volanom na desni strani morajo biti v državah z desnosmernim prometom posebej pozorni pri določenih manevrih (kot je zavijanje v levo), ki se jim ne morejo izogniti. V večji meri se morajo izogniti prehitevanju, izjemoma morda prehitevanju kolesarjev,« so opozorili na AVP.

Na otokih se držijo leve

Na AVP so pojasnili, da prometnih nesreč vozil z volanom na desni strani ne beležijo posebej. Je pa bilo leta 2017 v prometnih nesrečah na slovenskih cestah udeleženi 27 prebivalcev Velike Britanije (predvidoma torej z vozili z volani na desni strani), od tega je bilo 14 povzročiteljev. Za Angleže na naših cestah težava seveda ni le volan na »napačni« strani, temveč predvsem navada, železna srjaca. Ko vozniki niso več povsem osredotočeni na vožnjo, se hitro znajdejo na nasprotnem voznem pasu ...

Rimski vojaki so se držali leve strani ceste, takšno navodilo je papež Bonifacij VIII. okoli leta 1300 dal tudi romarjem. Prelomnico je pomenila Pariška konvencija iz leta 1920, ki je priporočila vožnjo po desni strani ceste. V številnih državah so skozi zgodovino preizkusili oboje; na Švedskem so levosmerni promet za desnosmernega zamenjali niti ne tako daljnega leta 1967. Danes imajo desnosmerni promet v 165 državah oz. teritorijih sveta, levosmernega pa v 75. V Evropi promet po levi strani teče v štirih državah. Zanimivo naključje (ali pa tudi ne?) je, da so vse štiri otoki: Velika Britanija, Irska, Malta in Ciper.

Eva Milošič

Slovenija • V veljavi nov pravilnik

Program cepljenja za letos z nekaj novostmi

Pravilnik o določitvi programa cepljenja in zaščite z zdravili za leto 2019, ki je začel veljati v soboto, predvideva nekaj novosti.

Med drugim uvaja priporočljivo cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu za otroke, ki bodo letos dopolnili tri leta, in za odrasle, ki bodo dopolnili 49 let. Financirano bo iz obveznega zavarovanja.

Ena od novosti programa je tudi, da se zdajšnje cepivo za dojenčke, ki ščiti pred petimi boleznimi (daveca, tetanus, oslovski kašelj, hemofilus influence b in otroška paraliza), zamenja z novim cepivom, ki ščiti še pred okužbo s hepatitisom B. Cepljenje s šestvalentnim cepivom bo obvezno za otroke, rojene od oktobra 2019. Kot je razvidno iz programa, bodo otroci to cepljenje prvič opravili v letu 2020 od dopolnjenih treh mesecev starosti.

(sta)

SKRINJA SLOVENSКИH VIŽ – ANSAMBEL GREGORJA KOBALA

Osredotočeni na pravi ljudski melos

Uradno je ansambel Gregorja Kobala začel delovati leta 2015, pred tem je od leta 2012 deloval kot trio. Po nekaj kadrovskih spremembah ansambel od letos deluje v zasedbi: Gregor Kobal (harmonika, bobni, bariton), Blaž Čuk (kontrabas, bas kitara, bariton, harmonika), Rok Narobe (kitara, el. kitara, vokal), Matic Cerar (vokal, klaviature, harmonika) in Maja Jelenc (vokal).

Na svojem repertoarju imajo skladbe iz zakladnice narodno-zabavne glasbe, prav tako pa tudi skladbe novejših ansamblov, da zadovoljijo različne okuse poslušalcev. Prednostno se na njihovem repertoarju znajdejo skladbe ansambla Franca Miheliča, bratov Avsenik, Lojzeta Slaka ipd. Obletnice in druga praznovanja popestrijo tudi z zabavno glasbo. Repertoar sestavljajo tako, da sporočilo skladb razumejo sami in njihovi poslušalci.

„Pri našem ansamblu za melodije skrbi Gregor, ki razpolaga s pravo zakladnico idej. V načrtu imamo posneti čim več lastnih skladb, saj se preko avtorskih skladb lahko najbolj izraziš, predstaviš svoje občutke in čustva preko igranja in petja. Pod besedila so se doslej podpisali številni znani tekstopisci: Vera Šolinc, Matej Kocjančič,

Ansambel Gregorja Kobala

Foto: osebni arhiv

Anita Zupanc itd. S svojo glasbo poskušamo pri narodno-zabavni glasbi obdržati pravi ljudski melos. Prizadevamo si, da skladba ni samo odpeta in zaigrana, ampak da je vse tako, da tudi širša javnost ob poslušanju začuti zgodbo in sporočilo, ki jim jo ob igranju podajamo,“ so povedali člani ansambla Gregorja Kobala.

Nastopajo povsod, kamor jih povabijo. Vsak nastop, vsaka obletnica, vsak dogodek doda nov kamenček v mozaik njihove zgodovine. Nimajo posebej izstopajočega

nastopa, saj ima vsak svojo zgodbo, vsak je na svoj način najboljši, na vsakem spoznajo nove ljudi, slišijo nove zgodbe, vidijo vesele ljudi in to jih žene naprej, da skozi glasbo osrečujejo ljudi.

Vsak nov nastop je izziv, na vsakem se srečujejo z novimi poslušalci, njihovo zadovoljstvo je potrdilo, da dobro opravljajo svoje glasbeno poslanstvo, kar jih žene k vedno novemu ustvarjanju.

V Sloveniji je veliko narodno-zabavnih ansamblov, nekateri so znani bolj, drugi manj. Zanesljivo

pa so najbolj uveljavljeni tisti, ki znajo pritegniti poslušalce. „Žal danes poslušalci vedno ne gledajo na kvaliteto. Nekateri ansambli na sceni razvrednotijo pomen narodno-zabavne glasbe, saj si preveč prizadevajo za to, kaj bodo dobili, in ne za to, kaj bodo dali drugim. Festivali so in bodo pomembni, saj dajo potrditev za dobro opravljeno delo. S tem razlogom smo se tudi mi odločili za prijavo na nekatere festivale, saj se nam zdi to dobra odskočna deska za nadaljevanje in potrditev vloženega truda. Festiva-

li so odlična priložnost, da se poslušalcem predstavimo v živo, da nas vsak doživi na svoj način, da ne poteka vse samo preko posnetkov na različnih internetnih straneh in televiziji,“ so prepričani člani ansambla Gregorja Kobala, ki se v tem obdobju najbolj osredotočajo na ustvarjanje in izdajanje lastnih skladb, s katerimi se bodo letos predstavili tudi na nekaterih festivalih. Načrtujejo tudi izdajo zgoščenke in morda v kratkem tudi kakšen samostojni koncert.

MG

VSAK ČETRTEK OB 20. URI ORFEJČKOVA LESTVICA DVA X TRI

ZABAVNA

1. MARKO VOZELJ in MOJSTRI - Preprosto pašeš mi
2. POSKOČNI MUZIKANTI - Hulapala
3. NATALIJA VERBOTEN - V srce

NARODNA

1. Ans. PETKA - Vse bi storil sinko moj
2. Ans. NAVEZA - Zame vedno boš lepa
3. ŠPADNI FANTJE - Srečen človek

NARODNA

Glasujem za:

Ime in priimek: _____

ZABAVNA

Glasujem za:

Naslov: _____

Tel. številka: _____

Glasujete lako tudi na: [f](#) Luka Pepi

Glasovnico pošljite na dopisnici na naslov: Mega Marketing d.o.o., p.p.13, 2288 Hajdina

Ptuj • Izjemni dosežki ptujskih gimnazijcev

Ptujski gimnazijci zmeraj med najboljšimi

Šolsko leto 2018/19 je za Gimnazijo Ptuj izjemno pomembno. Z različnimi dogodki namreč proslavljajo visok jubilej – 150 let obstoja. Da bo leto nepozabno, redno skrbijo dijaki, ki z zlatimi priznanji v znanju in odmevnimi prireditvami šolo zmeraj izstrelijo med najboljše ne le v državi, ampak tudi v širši evropski regiji.

»Izjemno ponosni smo na sleherni dosežen rezultat naših dijakov, ki dokazuje tudi dobro delo celotne šole in kolektiva. V tem šolskem letu se uspehi kar nizajo. Odlične rezultate dijaki dosegajo na več predmetnih področjih in na različnih natečajih,“ pravi Boštjan Šeruga, ravnatelj Gimnazije Ptuj.

Že slogan ptujske gimnazije Znanje je v tebi je izjemno pomenljiv. Čeprav vsa tekmovanja v znanju še niso zaključena oz. rezultati še niso uradni, je že zdaj jasno, da so si ptujski gimnazijci v tem šolskem letu priborili že vsaj petnajst zlatih priznanj in približno dvakrat toliko srebrnih.

Pohvalijo se lahko štirimi zlatimi Cankarjevimi priznanji. Dosegli so jih Julija Menoni, Let Lovse, Manja Dokl in Vida Glatz. Izjemno jezikovno znanje je pokazala dijakinja Sara Rosalia Gutschi, ki je na letošnjem državnem tekmovanju v znanju iz nemškega jezika dosegla ne le zlato priznanje, ampak je postala tudi državna prvakinja. Za nagrado se bo za kar štiri tedne odpravila v Nemčijo. Tudi na področju angleškega jezika so ptujski gimnazijci zelo dobri. Zlato priznanje, s katerim se je uvrstila med deseterico najboljših v državi, si je letos prislužila dijakinja Liza Likar.

Da je znanje zgodovine ptujskih gimnazijcev na visokem nivoju, dokazujejo med drugim Tea Korosec, ki je državna prvakinja, prav tako odlično drugo mesto na državnem tekmovanju pa je dosegel

Žiga Ciglarčič. Oba sta dosegla zlato priznanje, s srebrnimi pa je k ekipnemu uspehu pripomogel še dijak Tomaž Horvat. S temi rezultati so dijaki dosegli tudi ekipno prvo mesto v državi.

Biologijo odlično obvladata Matija Berden Strelec in Alja Rozman. Oba sta na državnem tekmovanju osvojila zlato. Manca Gavez in Maja Leskovar pa sta dobitnici zlatih priznanj iz razvedrilne matematike.

Foto: ČG

Vse točke na državnem tekmovanju iz razvedrilne matematike

Na področju matematike in naravoslovja blesti dijak ptujske Gimnazije Gal Zmazek. »Dosega izjemne rezultate, saj je že osvojil prvo mesto in hkrati vse možne točke na državnem tekmovanju iz razvedrilne matematike, prvo mesto na državnem tekmovanju iz prostorske predstaviteljivosti in najboljši rezultat na testu programa matematične akademije. Čeprav je šele drugošolec, se na izbirnih testih za uvrstitev na matematično olimpijado prepričljivo meri z najboljšimi dijaki vseh štirih letnikov. In kar ni zanemarljivo – svojo ljubezen do naravoslovja prenaša tudi na svoje sošolce,“ pravi ravnatelj ptujske Gimnazije. Za udeležbo na olimpijadi iz znanja se poteguje še en ptujski gimnazijec, Mitja Koderman, ki se z najboljšimi mladimi slovenskimi kemiki pripravlja na kemijsko olimpijado v Parizu.

Ptujski gimnazijci se radi preizkušajo tudi kot mladi raziskovalci: Tomaž Horvat in Lara Roškar sta na regijskem tekmovanju dobila zlato priznanje in se uvrstila na državno tekmovanje.

Sredi maja bo Slovenija v Rimu na olimpijadi iz filozofije predstavil Tomaž Žgeč, marca je namreč bil uspešen na predizboru v Ljubljani, kjer so nadarjeni mladi ljubitelji in poznavalci filozofije štiri ure pisali filozofski esej v angleščini.

»Niti en šolski teden na Gimnaziji Ptuj ni enak predhodnemu ali naslednjemu,“ prednost ptujske Gimnazije opisuje Šeruga. »Temelj uspehov je pouk; učiteljevo delo je usmerjeno v dijaka kot človeka – v njegove osebne potrebe in posebnosti, v dialog z njim. Dijak ne sprejema samo znanja, ampak premišljuje o njem in z njim meri naš svet.«

Dženana Kmetec

Kaj bomo danes jedli

Pripravila: **Alenka Šmigoc Vinko**

TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
pasulj s prekajenim mesom, jogurtove miške z jabolki	porova juha, makaronovo meso, solata, jogurt s sadjem	prežganka, hrenovke, pire krompir, špinača, palačinke	milijonska juha, džuveč riž, solata, ajdova zlevanka s kislo smetano	divjačinski golaž v omaki, kruhova štruca, zelena solata, zemeljni narastek	goveja juha, svinjska pečenka, njoki, solata, lešnikove rezine	zelenjavna juha, ohrovt v omaki z govedino (iz nedeljske juhe), kompot

Jogurtove miške z jabolki

Sestavine: 180 g navadnega jogurta, 1 žlica ruma, 1 jajce, 1 vrečka vanilijnega sladkorja, 3 žlice sladkorja, drobno naribana limonina lupina, 200–250 g moke, 0,5 vrečke pecilnega praška, 1 ščepec soli, 3 jabolka; sladkor za posip.

Z ročno metlico gladko razmešamo jogurt, jajce, rum, limonino lupinico in sladkor. V drugo skledo presejemo moko, pecilni prašek in sol. Presejane sestavine dobro premešamo ter vmešamo v mokre sestavine. Jabolka olupimo in grobo naribamo. Vmešamo jih v zmes, ki mora biti precej gosta (po potrebi dodamo še malo moke). V večjem loncu segrejemo olje na 180 °C. Vzamemo jušno žlico in jo za nekaj sekund potopimo v segreto olje. Z žlico nato zajamemo testo in ga položimo v olje (z naoljene žlice bo kar samo zdrselo). V olju naj ne bo preveč mišk naenkrat, cvremo jih na srednji temperaturi, in ko se zlato rjavo obarvajo na eni strani, jih obrnemo in ocvremo še na drugi strani. Ocvrte miške s penovko pobereemo iz olja in odložimo na krožnik, ki smo ga obložili s kuhinjskimi brisačkami. Pustimo, da se odvečno olje odcedi. Še tople miške položimo na velik krožnik ali pladenj, potresemo s sladkorjem v prahu in postrežemo.

Divjačinski zrezek v omaki

Sestavine: 1 kg divjačinskih zrezkov (mi smo imeli damjaka), 750 g čebule, 2 dl olja/svinjske masti, sol, poper, lovorov list, brinove jagode, 1 žlička sladkorja, 2 žlički rdeče mlete paprike, 3 žličke paradižnikovega koncentrata, 1/2 žličke majarona, 1 zvrhana žlica moke, poper v zrnju, pikantni feferon, 2 žlički česna v prahu, srednje velik korenček, 2 dl črnega vina.

Meso dan pred pripravo nasolimo in popramo. V 1 dl olja vmešamo česen v prahu in meso prelijemo z njim. Vse skupaj zmešamo v skledi, jo zatesnimo s folijo in pustimo čez noč v hladilniku. Drugi dan meso popečemo na obeh straneh do te mere, da vsa odvečna voda iz ponve izpari in zrezki dobijo temno rjavo/zlato barvo. V drugem loncu na 1 dl olja pražimo čebulo, dokler ta skoraj ne razpade (pomagamo si s soljo). Popečene zrezke damo v lonec s čebulo in vse skupaj pražimo še približno 45 minut na čisto majhnem ognju, ves čas mešamo. Ko je čebula povsem razpadla in ko se je meso zmeščalo, dodamo na drobno riban korenček, nato pa še paradižnikov koncentrat in vse skupaj poprašimo z moko. Vse skupaj res počasi pražimo 10 minut, nato zalijemo s tekočino (vodo, še bolje jušno osnovo) in vinom. Kuhamo pol ure, nato dodamo vse druge začimbe (s sladkorjem vred). Solimo in popramo po okusu ter kuhamo še 40 minut. Postrežemo z zeleno prilogo.

Zeleni nasveti

V prehrani rastlin niso potrebni samo dušik, fosfor in kalij

Ko govorimo o gnojenju, mnogi pomislijo samo na tri osnovna makro hranila, posebej tisti, ki obdelujejo večje površine. Danes pa si bomo podrobneje ogledali kalcij, o katerem se običajno govori največ takoj za osnovnimi tremi hranili: dušikom, kalijem in fosforjem.

Kalcij se predstavi

Kalcij je četrti najpomembnejši element v prehrani rastlin. Prav tako je zelo pomemben tudi za življenje v tleh in kakovost tal. Vpliva namreč na pH tal, s tem pa na združbo mikroorganizmov, ki je v naši zemlji, in tudi neposredno na sprejem hranil v rastline. V Sloveniji je v tleh vezan v številnih kamninah, a je pogosto težko topen v vodi.

Kalcij ima v rastlini več pomembnih vlog. Vpliva na rast koreninskih laskov in razvoj koreninskega sistema, s tem pa poskrbi za ustrezno prehranjenost rastline. Izredno pomembno vlogo ima v celičnih stenah, kjer skrbi za strukturo in njihovo neprepustnost. Močnejše celične stene pomenijo seveda boljšo obrambo rastlin pred boleznimi, pa tudi za škodljivce so rastline z močnejšimi celičnimi stenami manj privlačne. Pomemben je tudi v procesih delitve celic in razvoja rastnega tkiva. Sodeluje pri izgradnji beljakovin, sladkorjev in škroba, torej osnovnih parametrov kakovosti pridelka. Uravnava tudi tvorbo kislin v plodovih.

Zakaj prihaja do pomanjkanja kalcija tudi na karbonatnih tleh

Kalcij sprejemajo rastline s koreninami in se prestavlja po rastlini skupaj z vodo s pomočjo transpiracije. Ko voda izhlapeva skozi listne reže, prihaja v rastlino preko korenin. Vse skupaj dobro deluje, dokler ni prevroče, dokler sonce ne pripeka premočno in predolgo čez dan, težave pa nastanejo tudi pri previsoki zračni vlagi. Ta se pogosto pojavlja v rastlinjaku ali ko rastline pokrijemo z agrokopreno. Če je zračna vlaga zunaj rastline višja kakor v rastlini, izhlapevanja ni. Ker torej kalcij potuje po rastlinah skupaj s temi vodnimi stolpci, se njegovo pomanjkanje najprej pokaže na mladih delih rastlin, na vršičkih listov. To je značilno za listavke – solato radič, endivijo ... Pri plodovkah pa se pojavi še ena težava. Kalcij gre najprej v rastne vršičke, potem se spusti navzdol do listov, ki ga potrebujejo največ. Če ga še kaj ostane, gre v razvijajoče se plodove. Vročina, pomanj-

Foto: Miša Pušenjak

Mnogi pa ne vedo, da je ožig listnega roba solate, endivije ali radiča prav tako posledica pomanjkanja kalcija v rastlini

kanje vode v tleh ali nepravilno namakanje, ob tem pa še preveč dušika, ki je na razpolago rastlinam, vse to preprečuje sprejem kalcija v rastlino.

Čisto za trenutek bi se ustavila še pri dušiku, kakšen vpliv ima na sprejem kalcija. Rastline, ki imajo na razpolago veliko dušika imajo, namreč večje celice z veliko vode. Rastlina torej postaja vse bolj žejna, vode ji pa vedno bolj primanjkuje. S tem pa primanjkuje v celicah tudi kalcija. Ker sodeluje pri tvorbi celičnih sten, so le-te tanke in pri preveliki porabi vode hitro počijo. Celična vsebina se razlije in posledično vidimo na plodovih, pa tudi na vršičkih listov solate endivije črne robove.

Kaj narediti

Najprej je treba urediti pH površin. Kislim dodajte ustrezne pripravke (najbolj priporočam mleti apnenec, ki nima izrazito negativnega vpliva na mikroorganizme v tleh). Ker na sprejem kalcija močno vpliva tudi dušik, mora biti njegova vsebnost v tleh uravnovežena, ne sme ga biti premalo niti preveč. Torej gnojenje z organskimi gnojili uskladite

s potrebami rastlin. Pri gnojenju naj vas nikoli ne premami želja po višjem pridelku in po dodajanju za malo večji pridelek.

A najpomembnejše je, da dovolimo sadikam razviti dovolj gost, močan koreninski sistem. Ne sadimo jih v prehladno zemljo. Ves čas naj rastejo v rahli, zračni prsti, da se bodo koreninski laski lahko ves čas obnavljali.

Predvsem pa je najpomembnejše, da je rastlina enakomerno in ves čas preskrbljena z vodo.

Ko gredo temperature nad 30 °C, plodovke pa že cvetijo, je ne glede na pH tal, namakanje ali gnojenje nujno kalcij dodajati preko listov, foliarno. Ko opazimo nekroze, črne lise na plodovih paradižnika ali paprike, je že prepozno. Rastlina je že v stanju manjše odpornosti in predvsem v času po deževju zelo občutljiva tudi na bolezni.

V trgovinah lahko kupite številna listna gnojila s kalcijem. Mednje sodijo tudi pripravki iz morskih alg. Če začnete takoj, ko so plodovi že na rastlinah, dnevne temperature pa nad 30 °C, lahko uporabljate tudi razredčeno mleko (sirotko) v razmerju 1:1 ali za 24 ur in več namočene koprive. A uporabljati (z njimi škropiti) jih je treba, dokler je vroče in suho, vsaj enkrat na teden. Tudi namočene jajčne lupine bodo pomagale, a z vodo, v katerih so namočene, škropimo po listih, zalivanje v takih razmerah ne pomaga. Seveda pa sama uporaba listnih gnojil, če v zemlji ne bo vode, ne bo pomagala.

Mnogi menijo, da bodo jajčne lupine v jamicah ob sajenju plodovk zadoščale. NE BODO. Več razlogov je za to. Dajte jih enkrat v vodo in poglejte, kako hitro se raztopijo. Kalcija iz njih rastline ne bodo imele takrat, ko ga najbolj potrebujejo, v času tvorjenja plodov, ker se bodo že raztopile.

Miša Pušenjak

Arrecife de Lanzarote, Španija

Foto: Mateja Toplak

Piše: Mateja Toplak • Popotni prah - Mornarska beležnica (3)

Življenje je kot knjiga. Vsak odstavek je spisana drugače, vsako poglavje te vodi naprej in celota je smiselna le, če preberemo stavek za stavkom.

Nekateri verjamejo, da je živeti na enem mestu podobno kot prebrati zgolj eno stran obsežne knjige. Vsako pristanišče je naslednje poglavje v knjigi mornarskega življenja. To je knjiga o sreči, saj se zdi, da so v krajih ob obali ljudje srečnejši, nekako bolj navihani, celo brezskrbni. Potuhnjena

križarka pristane ob obali – tako kot kokoši ne opazijo novink, če jih v kokošnjak prithotapimo preko noči, tudi mesto ne sluti, da ima po novem eno »stavbo« več. Pomorščak se tako vsak dan zbudi drugje – v drugem mestu, po navadi celo državi. Namesto fitnesa postopa po neznanih ulicah, je iz rok lokalnih tržnic, njegovi prijatelji pa so visoka drevesa, pod katerimi si spočije, sproščujočo meditacijo pa si privoščijo kar med dolgim sprehodom po prostorni peščeni plaži.

Prikupen zaliv, kjer se stiskajo ladvice domačinov, je pravo

nasprotje delovni ihti na ladjih. Prijazni domačini kar ne neha jo klepetati – nasmeh in pomoč ponudijo vsakemu izgubljenemu popotniku. So sproščeni in veseli, zdi se, da je celo nevljudno, če si ne vzameš časa za kratke klepete s prodajalcem sadja, poštarjem ali bežnim znancom. Odložim pero in gospodu, ki sedi na so-sednji klopi, pohvalim ta prelep kraj. Pristrčno se nasmem in reče, da je to velika hvala, če tako meni pomorščak, ki je zagotovo obplul polovico sveta. Evrope, ga popravim. Ampak, morda pa kdaj, se nasmehnem.

Ptuj • Odprtje novega salona Tapetedecor

Enajst let uspešnega dela

Pred 11 leti je na Ptuj začela delovati specializirana trgovina za notranji dekor in opremljanje Tapetedecor. Zaradi potrebe po širitvi kapacitet so se konec aprila preselili na novo lokacijo, kjer skupaj z drugimi ponudniki – teh je vedno več – oživljajo doslej precej neugleden del mesta, staro Metalko.

Ekipa strokovnjakov na področju notranjega dekoriranja, opremljanja in svetovanja je pred 11 leti svojo prvo prodajalno odprla prav na Ptuj. Lastnika podjetja Tapetedecor Branka Vukajlovič in Matej Prapotnik sta se skupaj s svojimi sodelavci specializirala za prodajo ekskluzivnih tapet, fototapet ter celotnih notranjih stenskih in okenskih dekoracij (senčil, zaves in karnis). Po letih delovanja na Ptuj so poslovalnico pred tremi leti odprli tudi v Koprju, kjer uspešno poslujejo.

„Specializirali smo se tudi na področju senčil, zaves in karnis, ki jih izdelujemo po naročilu; v ponudbi imamo več kot 400 različnih barv, motivov in materialov za vse vrste senčil in zaves. Mesečno pridobivamo zaupanje različnih proizvajalcev stenskih dekoracij iz celotnega sveta, zato se naša kolekcija tapet redno širi

Foto: Dženana Kmetec

Moja Škerlak, županja MO Ptuj Nuška Gajšek in Branka Vukajlovič so odprle poslovalnico na novi lokaciji.

in obnavlja,“ pravi Branka Vukajlovič.

S tem, ko so se na Ptuj preselili na novo, večjo in dostopnejšo lokacijo, bo njihova ponudba še obsežnejša in preglednejša. Kot

pravi vodja poslovalnice Moja Škerlak, bo za kupce nakupovanje enostavnejše, saj jih zraven krasnega salona čaka tudi veliko brezplačno parkirišče.

Dženana Kmetec

IZBOKLINA	NAŠ SKLADATELJ (VINKO)	ZDRAVNIK ZA GOVORNE MOTNJE	GLAVNI TRG V MESTIH STARE GRČIJE	ŠIVILJSKI PRIPOMOČEK Z USESOM	DEL BESEDE	ZGODOVINAR GRAFER AUER	OGRAJEN PROSTOR ZA ŽIVINO	ČOPASTA KOKOS	VZDEVEK GENERALA DWIGHTA EISENHOWERJA	UPANJE ŽENSKA, KI ODGOVARJA NA VPRAŠANJA	NIKLA JUVAN	GLAVNO MESTO ŠVEDSKE ARABUJE	AVTOCESTA	KRASOTA	NEKDANJI NEKSI NOGOMETAS (MIROSLAV)	ANDREJ JEMEC															
NAŠE OBIČAJE	PLESNA SKUPINA IZ OKA KOVACA	JURE DETELA	OTOK MED BRACEM IN KORČULO KOPANJE	NAŠ GLASBENIK (TOMAŽ)	LILI NOVI	POSTOJNA	VERNIK, KI NI DUHOVNIK	TOMAZ RAZINGAR	IVO SORLI	ITALIJANSKI IGRALEC TOGNAZZI	ŽUPAN V ČASU ILIRSKIH PROVINČ	OP. PEVKA, POROCENA JERIC	STARA TEKOČINA ZA NARKOZO UROŠ ROJKO	MORALNI VZOREC, NAČELO	GORA MED JALOVCEM IN BELO PEŠKIMI JEZERI	NEKDANJA TELEVIZIJSKA ODDAJA BORUTA VESELKA	BAMBUS ZA RIBIŠKE PALICE	KLJUKA	ANGLEŠKI FIZIK (MICHAEL) KAREL DESTOVNIK	OSKAR (LJUBKOVALNO)	HRVAŠKI PEVEC DOMJAN	VELIKOST, POVRŠINA STRANOVANJA	ANGLEŠKI PISATELJ DEIGHTON	VRSTA ZIČNICE	EROS RAMAZZOTTI	RIBJE BUČNO KURILNO ...	VODNIK PŠOV BRAKOV PRI LOVU	VZDEVEK KOSAR-KARJA MICHAELA JORDANA	ŽUPANČIČ OTON	PRIPADNIK ANTIČNEGA LJUDSTVA NA BALKANU	EGIPTOVSKI KRISTJAN

Slovenija • Za prepoved baterijske reje kokoši nesnic

Na poziv se nista odzvala Mercator in Jager

Društvo za zaščito živali Ljubljana in zavod Danes je nov dan sta na ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter upravo za varno hrano naslovila poziv k sistemski prepovedi baterijske reje kokoši nesnic v Sloveniji.

Po njihovem mnenju je namreč »skrajni čas, da se tudi Slovenija jasno zaveže k bolj odgovorni politiki do rejnih živali«. Petico so takrat naslovili na več trgovcev. Hofer in Lidl na trgovskih policah jajc iz baterijske reje sicer nimata od leta 2017, lani so se jim odpovedali tudi v Eurospinu. V Sparu so obljubili, da bodo tovrstna jajca s polic umaknili do konca leta 2020, Tuš jih bo iz asortimana jajc trgovske znamke izključil do konca leta 2020, v E.Leclercu pa bodo prodajo jajc kokoši iz baterijske reje, ki jih prodajajo pod svojo blagovno znamko, opustili do konca leta 2020, medtem ko se bo v celoti takšnim jajcem odpovedal do leta

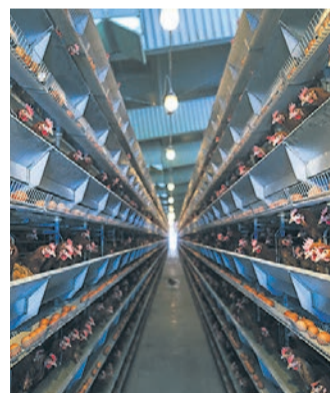

Foto: Svet24

V baterijski reji na en kvadratni meter strpajo kar 13 kokoši.

2025. Pozivu nevladnikov za umik jajc iz baterijske reje se nista odzvala Mercator in Jager.

Luka Tetičkovič

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktor: Drago Slameršak
 Odgovorna urednica: Simona Meznarič
 Urednik športnih strani: Jože Mohorič
 Novinarji: Moja Zemljarič, Dženana Kmetec, Eva Milošič, Monika Horvat, Moja Vtič, Senka Dreu
 Fotoreporter: Črtomir Goznik
 Lektorica: Lea Skok Vaupotič
 Vodja tehnične redakcije: Slavko Ribarič
 Grafični oblikovalec: Daniel Rižner
 Naročniška razmerja: Majda Segula (02) 749-34-16
 Transakcijski račun: 04202-000506665 pri Novi KBM, d. d.
 E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si
 Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
 Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
 Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Karmen Grnjak (02) 749-34-30, Marjana Gobec Doki (02) 749-34-20, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)
 Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si
 Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02)749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.
 Cena izdava v torek in petek 1,20 EUR. Celoletna naročnina: 120,45 EUR, za tujino v torek 112,25 EUR, v petek 107,85 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
 Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izdava in se obračunava v skladu s 60. a-členom (ZIPRS 1314-A) Zakona o DDV (Uradni list 46/2013, z dne 29. 5. 2013).

Za šankom

Eni imajo srečo ...

Ja, eni ljudje imajo res srečo. Pa ne mislim na tiste, ki so zadeli na loteriji. Ali one, ki so šli mimo ptujske upravne enote, pa je opeka padla pol metra za njimi. Tokratni srečkovič je arhitekt Jože Plečnik. Ker je živel pred dobrega pol stoletja in ker ni delal na Ptujju.

Saj veste, da je vse njegovo arhitekturno delo ena sama umetnost. Tako v Ljubljani kot na primer v Pragi, kjer je prav tako preživel lep del svojega življenja. Ste se povzpeli kdaj na praški grad Hradčani? In se vam je ponosno razširilo srce, ko so hvalili našega arhitekta, ki je grad posodobil, da služi koristnim namenom tudi v sodobnem času? Spomnim se, da so nam kazali tudi neke drogove za zastave, ker so bili nekaj posebnega (pa moja kratka pamet več ne ve, kaj je bilo na njih tako posebnega – ampak so pa Plečnikovi). In na to sem se spomnil, ko sem oni dan prebral v našem časopisu, kakšen krvavi

pot potijo ptujski muzealci, ker želijo na ptujskem gradu postaviti drog za zastavo. In ponosno pokazati vsem, ki se peljejo mimo (pa tudi tistim, ki se NE odpeljejo mimo, ampak se v najlepšem mestu v državi celo ustavijo), da je grad na slovenski zemlji. Slovenska dediščina. Ki jo krasijo slovenska zastava. Težave jim dela zavod za varstvo kulturne dediščine. (Da je ta iz Maribora, ni treba posebej omenjati. Če bi bil ptujski, bi na gradu stal razgledni stolp. Višji kot tisti prekmurški.) In sedaj si predstavljajte, da imajo ta isti mariborski zavod v Pragi

za časa arhitekta Jožeta. NIKOLI ne bi imeli porihanih Hradčanov, da o tistih zastavonosnih drogovih ne govorimo! Ja, Jože je imel srečo, da mu niso komandirali Mariborčani.

Saj enaka neumnost je, da se s parkirišča pod gradom ne smejo urediti stopnice na grad (zaradi zavoda). In tako turisti, ko ubežejo bližnjico po mokri travi, zdrsejo nazaj na parking. Zakaj bi morali priti na grad v petih minutah, če gre naokoli v desetih – in se tako podaljša njihovo bivanje na Ptujju. Računajmo: avtobus ima 60 sedežev, vsak potnik je na Ptujju 5 minut dlje, ker ni stopnic na grad – to pomeni 300 minut dlje pri nas ... Vsaka minuta šteje. Tako nam zavod pravzaprav dela uslugo in podaljšuje čas bivanja turistov med nami.

Dobrodošli, dragi turisti. In prijetno drsanje po riti z grajskega hriba! (Lulat pa pojdite v Maribor, ker pri nas ni stranišča! In ga ne bo. Zaradi zavoda. Vodo pa ste si itak prinesli s sabo.)

Vaš Peppek

Priveditvenik

Torek, 7. maj

- 19:00 Ormož, Bela dvorana Grajske pristave, predavanje Prlekija ob koncu 1. svetovne vojne
- 16:00 Knjižnica Ormož, Študijski krožek Ustvarjalno lončarjenje v ormoški knjižnici
- 13:30 Juršinci, OŠ, 21. medobčinsko tekmovanje Kaj veš o prometu

Sreda, 8. maj

- 16:00 Ptuj, CID, delavnica recikliranja starih oblačil, mentorica Sabina Hameršak, od srede do petka med 16. in 20. uro
- 11:00 Ptuj, dominikanski samostan, zaključna konferenca projekta E-MSP

Petek, 10. maj

- 19:00 Slovenska Bistrica, OŠ Pohorskega odreda, 44. območna revija odraslih pevskih zborov, Poj z menoj, prijatelj moj
- 19:00 Ptuj, CID, Odprtje razstave Jasmine Matjašič Somnija
- 18:00 Ptuj, Športna dvorana Ljudski vrt, praznik Vrtca Ptuj
- 12:00 Ptuj, P+R parkirišče na Zadružnem trgu, PoTUIJ in se spreHODI po našem mestu, urbani sprehodi za prijaznejša mesta – Jane's walk
- 11:45 Ormož, grad, Mladi Ormož, dan za aktivne mlade in druženje
- 10:00 Ptuj, Mestno gledališče, glasbeno pasja komedija Cucki, ob 10.00 in ob 12.30 za šole in za izven

Mestni kino Ptuj

- Sreda, 8. maj: 10:00 Filmska čajanka: Srečen kot Lazzaro; 20:00 Liffe po Liffu: Med policami.
- Četrtek, 9. maj: 17:00 Filmski teden Evrope: Pošast Moli; 19:00 Filmski teden Evrope: Bojevnica; 21:00 Filmski teden Evrope: Hladna vojna.
- Petek, 10. maj: 17:00 Nominiranci za oskarja: Mirai; 19:00 Brez dotika; 21:00 Liffe po Liffu: Dvojno življenje.

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

	4		9	7	3	
		3	4			1
				2		9
6	9	7		4	5	
	7	8		9	4	6
1		9				
5			3	6		
	8	2	5			6

Od torka do torka

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥♥	☺☺	€€€	★
Bik	♥♥	☺	€€	★★★
Dvojčka	♥♥♥	☺☺	€	★★
Rak	♥	☺☺☺	€€	★
Lev	♥♥♥	☺	€€	★★★
Devica	♥	☺☺☺	€€€	★
Tehtnica	♥♥	☺☺	€	★★★
Škorpion	♥	☺☺☺	€€	★★★
Strelec	♥♥	☺☺☺	€	★★
Kozorog	♥♥♥	☺☺	€	★★★
Vodnar	♥♥	☺☺☺	€€	★
Ribi	♥♥♥	☺	€€€	★★

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

Velja za teden od 7. do 13. maja 2019
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Štajerski **TEDNIK**
www.tednik.si
f Stajerskitednik t Stajerskitednik

Z GLASBO DO SRCA
Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.
z do
www.radio-tednik.si

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: CG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago. Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 13. maja. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebni podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si. Izmed tistih, ki nam boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo z izpolnjenim kupončkom, bomo vsak teden izžrebali dobitnika lepe knjižne nagrade. Podarja jo Založba Učila. Zdaj pa veselo na delo. Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je: **Boža Kravina, Ptuj.** Knjižno nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Poletje 2019 na morju v družbi Radia-tednika Ptuj in turistične agencije TA-ATP

Simonov zaliv

Vabljeni - uživajte poletje z nami!

Informacije in rezervacije:

Turistična agencija ATP, Kerenčičev trg 4, Ormož, tel.: 070 244 140.

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____
Naslov: _____

Davčna številka: _____
Telefon: _____
Datum naročila: _____
Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj, d.o.o.
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Hkrati potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik. Naročnino bom plačeval/-a mesečno po položnici.

Do nagrade ste upravičeni novi naročniki, ki pred tem vsaj 6 mesecev niste bili naročeni na Štajerski tednik in se zavezete, da boste naročnik ostali vsaj eno leto.

Vsi, ki želite v letošnjem poletju preživeti dan v »pravi družbi«, bodite naši prijatelji in obljublamo vam čudovite trenutke v Simonovem zalivu pri Izoli.

Vsako soboto od 29. 6. do 31. 8. 2019 vas bomo peljali na nepozaben kopalni dan na slovensko morje.

Za vas smo skupaj s turistično agencijo TA-ATP pripravili posebna doživetja.

Enodnevna sprostitvev na morju bo stala **15,00 EUR**, za naročnike Štajerskega tednika pa velja nižja cena, **10,00 EUR**.

NOVI NAROČNIKI POZOR!

Posebno ponudbo smo pripravili za tiste, ki boste v obdobju od 2. 4. do 28. 6. 2019 sklenili naročniško razmerje za Štajerski tednik.

Brezplačno boste lahko uživali vse poletne sobote na morju (od 29. 6. do 31. 8. 2019).

Če torej želite 10 sobot brezplačnega in brezskrbnega uživanja na morju, postanite novi naročniki Štajerskega tednika.

Vsem tistim, ki boste z nami čez poletje potovali najmanj petkrat, bomo v soboto, 7. 9. 2019, **podarili** dodatni brezplačni kopalni dan v Simonovem zalivu s pogostitvijo, dobro glasbo in druženjem z voditelji in novinarji Radia-Tednika Ptuj.

Cena vključuje: avtobusni prevoz in kopanje.

Odhodi: vsako soboto ob 5.30 iz Ormoža in ob 6.00 iz Ptuja.

Štajerski **TEDNIK**

POSTATI NAROČNIK ŠTAJERSKEGA TEDNIKA SE RESNIČNO SPLAČA!

INPLAN RADIOPTUJ Perutnina Ptuj Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje Štajerski **TEDNIK** GASTRO surovina Gorenje Surovina d.o.o. Qlandija Ptuj, 18. maj

1000 X Palačinke Sladoled
IN NAPIHLJIVA IGRALA

**PODRAVJE NA MOJI DLANI
MORJE IN PLANINE NA VSAKI DLANI!**

Sms: prijatelj
na 1919

Rotary Ptuj in Rotary act Ptuj

SIP TV

TOREK 07.05.
08:00 Koncert pevskih zborov v Majšperku
09:00 Gostilna pr' Francet'
10:00 Oddaja iz preteklosti
12:00 Video strani
14:00 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Ljudski pevci v Stopercih
20:00 Revija ml. PZ, 2.del
21:50 Tedenski utrip MNZ Ptuj
22:00 Koncert pevskih zborov v Majšperku
23:00 Video strani

SREDA 08.05.
08:00 Kronika iz občine Hajdina
10:00 Oddaja iz občine Starše
12:00 Video strani
14:00 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Oddaja iz občine Starše
19:50 Tedenski utrip MNZ Ptuj
20:00 Predavanje o CPP na Hajdini
21:10 Kronika iz občine Hajdina
22:10 Sreda v sredo
23:00 Video strani

ČETRTEK 09.05.
08:45 Ljudski pevci v Dornavi
09:45 Ljudski pevci se predstavijo
11:00 Utrip iz Ormoža
12:00 Video strani
14:00 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Oddaja iz preteklosti
20:00 Projekt 20 na 20 v ZUDV Dornava
21:00 Za vaše zdravje - v živo
22:00 Utrip iz Ormoža
23:00 Video strani

program v živo tudi preko spleta:
www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si
Marketing: Megamarketing d.o.o.; 02 749 34 27; 031 627 340

Kaj vam nudimo?

SVEŽE MESO (svinjina, mlada govedina, teletina)

MESNI PRIPRAVKI (žar, pečenice, krvavice)

MESNI IZDELKI (sušeni, poltrajni)

NAREZKI in DEGUSTACIJE (topli ali hladni)

BUČNO OLJE

LOKALNI PRODUKTI DRUGIH KMETIJ

SVINJSKE POLOVICE

ZAKOL IN RAZKOS

Cimerman

Stojnci 84
2281 Markovci

041-876-564
031-608-109

LASTNA PRIDELAVA KRMNIH RASTLIN, LASTNA VZREJA ŽIVALI, NARAVNO DIMLJENO, BREZ LAKTOZE, BREZ GLUTENA, SVEŽE SVINJSKO MESO VZREJENO BREZ GSO

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znancu!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj, tel. 02 749 34 10. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

www.tednik.si

Letos ugotovili več kršitev kot v celem lanskem letu

Na območju ormoške občine so imeli redarji tudi v lanskem letu največ dela z napačnim parkiranjem, nič kaj manj pa tudi z lastniki psov, ki so svoje ljubljence puščali brez povodca, za njimi pa niso pobirali pasjih iztrebkov na javnih površinah.

Redarji Medobčinskega redarstva Skupne občinske uprave občin v Spodnjem Podravju, ki izvajajo svoje naloge na območju celotne občine Ormož, so v lanskem letu imeli največ dela s tistimi vozniki, ki niso parkirali pravilno. Veliko večino položnic so napisali prav zaradi napačnega parkiranja. Največ tovrstnih prekrškov je bilo ugotovljenih na območju Ptujске ceste in Skolibrove ulice, sledita Poštna in Ulica dr. Hrovata.

Sicer pa so največ glob v lanskem letu izrekli zaradi neoznačenega začetka parkiranja na območju kratkotrajnega parkiranja. Kazen za tovrstni prekršek znaša 40 evrov.

Foto: Media24

Po besedah vodje medobčinskega redarstva Roberta Brkiča so letos zaradi nepravilnega parkiranja na Ormoškem ugotovili že več kršitev kot v celem lanskem letu.

Za 1.700 evrov glob

Skupna ocenjena vrednost obravnavanih prekrškov je lani znašala čez 4.000 evrov evrov, s tem da je dejanska vrednost zaradi možnosti plačila polovice globe nižja. Očitno pa bodo zneski letos precej višji. Po besedah vodje redarstva Roberta Brkiča so namreč do sredine letošnjega aprila

ugotovili več kršitev kot v celem lanskem letu, že čez 100. Pričeli so namreč intenzivneje nadzorovati nepravilno parkiranje. Največ kršitev ugotavljajo na Ptujski cesti, na območju ZD Ormož, v Ulici dr. Hrovata ter na zakupnih parkirnih prostorih v Skolibrovi ulici in na Kolodvorski cesti.

Pogosto beračenje in brskanje po smeteh

Tudi v lanskem letu so imeli redarji precej dela s problematiko beračenja in brskanja po smeteh. »V prejšnjih letih smo na širšem območju Spodnjega Podravja ugotavljali pogosto beračenje po

sameznikov iz obmejnih hrvaških vasi, najpogosteje iz občine Petrijanec. Gre za člane romske skupnosti, ki poleg beračenja pogosto brskajo tudi po posodah za smeti pri večstanovanjskih objektih in na območju večjih trgovin,« ugotavlja vodja redarjev.

Monika Horvat

Za sprehajanje psa brez povodca globa 200 evrov

Redarji poleg nadzora prometa nadzirajo tudi vodenje psov na javnih površinah, predvsem na območju rekreacijskih površin, otroških igral, parka in v širših šolskih okoliših. Pri tem ugotavljajo, da nekateri lastniki psov svojih ljubljencev na javnih mestih še vedno ne vodijo na povodcu, prav tako pa za njimi ne poberejo iztrebkov. Ta problematika je še posebej izrazita v ormoški Mestni grabi in mestnem parku, ugotavlja Brkič in dodaja, da je globa za sprehajanje s psom brez povodca 200 evrov: »Čeprav je na terenu očitno, da lastniki pasjih iztrebkov pogosto ne pobirajo, pa te kršitve težje ugotavljamo. Zaradi lažjega ukrepanja zoper tovrstne kršitve je v večini občin sprejet odlok, ki nepobiranje pasjih iztrebkov določa kot prekršek, vodnikom psov pa nalaga, da morajo imeti pri sebi vrečko in jo na zahtevo občinskega redarja morajo pokazati.«

Enega izmed svetnikov je pri tem zanimalo, ali redarji nadzirajo način vodenja psov tudi v obrobni krajih občine. Prav to je namreč srečati precej psov, ki niso na vrvcu. Najde se celo truplo kakšne srne, ki so jo razmesarili psi. Brkič je pojasnil, da opravlja nadzor na območju celotne občine, vendar največ v mestu.

Foto: Svet24

Zavrč • Masaker nad drobnico

Za ograjo poklanih 16 ovac

Za družino Mihalinec iz Turškega Vrha je bil dan pred prvomajskimi prazniki žalosten. Neznane zveri so jim poklale 16 ovac. Lastnica Nikolina Mihalinec domneva, da bi lahko drobnico napadli psi. »Skoraj bolj verjetno kot šakali, to sklepamo po ugrizih,« je poudarila.

Zveri so pobile deset odraslih ovac in šest mladičev. Poginil je tudi oven, ki ga je rejka imela že lepo vzgojenega in udomačenega. Tehtal je blizu sto kilogramov. Če se ga podivjane živali, ki so napadle čredo, tako hudo poškodovale, potem je moč domnevati, da jih je bilo več, morda krdelo. Za štiri ovčke še ne vedo, ali bodo preživele, dve od njih imata hude poškodbe. »Poginulo ovco smo našli tudi v hlevu. Verjetno se je poskušala tja zateči, a se ji ni uspelo ubraniti. Pašnike imamo zagrajene, napeljan je elek-

Fotografije: Nikolina Mihalinec

trični pastir. V ograji je bila luknja, skozi katero so zveri vdrle in potem surovo napadle ovce. Nekaj jih je bilo pokončanih na pašniku, nekaj jih je veterinar zaradi prehudih poškodb evtanaziral. O dogodku smo obvestili tudi lovce. Domnevamo, da se je pokol zgodil zjutraj okoli osme ure. Ni nas bilo doma, bili smo v službi. Včeraj je bil za nas zelo žalosten dan. To je velika izguba. Z rejo drobnice se ukvarjamo deset let. Imamo jo zato, da nam pase travnike. Zgodil se nam je že kakšen pogin, pokol pa še nikoli. Menda nismo edini, ki smo v tem času imeli napad zveri. V okolici v Halozah naj bi prišlo še do dveh napadov, a jim je uspelo napadalne pse pravočasno spoditi,« je povedala Mihalinec, ki je fotografije pokončanih ovac včeraj delila na družabnem omrežju z namenom, da druge rejce opozori pred pretečo nevarnostjo.

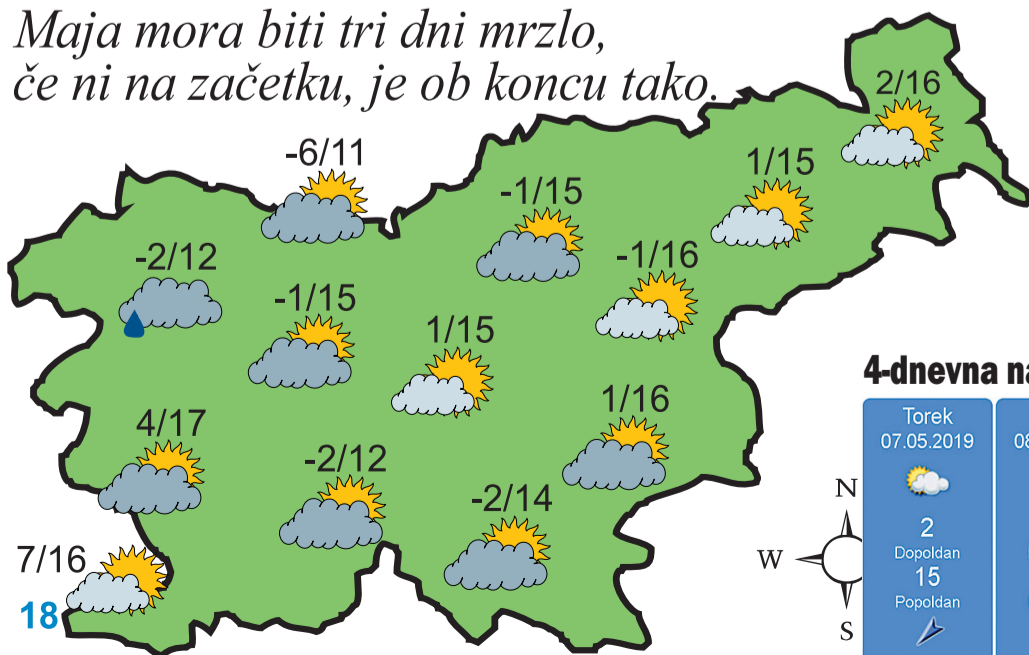
MZ

Rojstva: Sara Kosec, Mihalovci 50, Ivanjkovci – deček Jakob; Anja Holc, Janežovski Vrh 24, Destrnik – deklica Tinkara; Maja Skaza, Slovenja vas 42, Hajdina – deček Tjan; Petra Petek, Ulica Marice Strnadove 7, Šmarje pri Jelšah – deček Jurij; Aneja Cafuta, Goriška ulica 17 C, Maribor – deklica Hana; Katja Janžekovič, Mihovce 46, Cirkovce – deček Jaša; Emica Galun, Ulica Borisa Kraigherja 3, Kidričevo – deček Matic; Maja Sedlar, Dobrava 5, Ormož – deček Izak; Natalija Vidovič – deklica Mija; Laura Rižnar – deklica Amanda; Edisa Balić – Emma; Oksana Kovačec – deček Daniel; Melanija Vegelj – deček; Gabrijela Konrad – deček Jakob; Eva Jordanovski – Sofija; Sara Krajnc – deklica Ana; Zarja Žarn Štabuc – deklica Zoja; Nika Aleksandra Kravos Tramšek – deklica Olivia.

Poroke – Ptuj: Miroslav Pavič, Zg. Pristava 22, in Vida Pecigos, Log 46; Mišel Milošič, Spuhlja 81b, in Nina Tement, Moškanjci 98; Gorazd Čuš in Metka Mikolič, Breg 45a; Peter Kaučevič, Hajdoše 77, in Dušanka Hrga, Draženci 18d; Damijan Peklar in Darja Munda, Slovenja vas 2c; Sašo Nahberger, Ptuj, Zagrebška c. 118, in Tina Unuk, Cirkovce 1k; Borut Kolar in Monika Štumberger, Gorišnica 98.

Zlata poroka: Alojz Murko in Terezija Murko, roj. Nežmah, Ptuj, Ulica kneza Koclja 9.

Maja mora biti tri dni mrzlo, če ni na začetku, je ob koncu tako.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 07.05.2019	Sreda 08.05.2019	Četrtek 09.05.2019	Petek 10.05.2019
2 Dopoldan 15 Popoldan	3 Dopoldan 19 Popoldan	10 Dopoldan 14 Popoldan	6 Dopoldan 20 Popoldan
Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 7.5 m/s	Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 3 m/s

Vir: ARSO